

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

Rezultatul alegerilor

Marti, în 25 Maiu 1926, corpul electoral al Țării s'a prezentat în fața urmelor, pentru a-și arăta voința.

Trebuie să mărturisim că în raport cu imensele piedeci, ce ni s'au pus din partea guvernului, pentru a paraliza acțiunea noastră electorală precum și în raport cu slabele mijloace de propagandă, de cari dispunem încă acum, la începutul mișcării noastre — rezultatul acestor alegeri se prezintă cât se poate de satisfăcător pentru „Liga Apărării Naționale Creștine“.

Din totalul voturilor exprimate, tânăra și viguroasa mișcare național-creștină a obținut

122.195 voturi (adeca 4,97%₀).

Aceste voturi au asigurat intrarea triumfală în Parlamentul Țării alor 9 (nouă) deputați. Repartizând aceste voturi, pe provincii, obținem următorul rezultat:

	Numărul voturilor obținute	% din totalul voturilor exprimate
I. Moldova	47.736	13,82
II. Bucovina	15.801	13,74
III. Banat	17.155	9,54
IV. Ardeal	28.851	4,29
V. Basarabia	6.408	2,01
VI. Muntenia	4.464	0,90
VII. Oltenia	1.453	0,60
VIII. Dobrogea	327	0,60

Aceleași voturi repartizate pe județe, ne dau următorul rezultat, calculat cu mașina „Borroughs“ (publicat în Universul).

	Numărul voturilor obținute	% din totalul voturilor exprimate		Numărul voturilor obținute	% din totalul voturilor exprimate
1. Dorohoi	14,108	40,39	18. Vâslui	599	2,80
2. Botoșani	9,735	29,53	19. Fălciu	542	2,76
3. Câmpulung	4,448	27,52	20. Someș	917	2,67
4. Rădăuți	5,162	23,66	21. Ismail	773	2,34
5. Iași	8,599	20,64	22. Făgăraș	391	2,34
6. Suceava	3,335	17,51	23. Cernăuți	782	2,13
7. Caraș	6,172	13,97	24. Vlașca	699	1,52
8. Fălțiceni	3,571	12,89	25. Prahova	816	1,41
9. Neamțu	3,814	12,37	26. Alba	495	1,40
10. Orhei	4,796	12,08	27. Bălți	568	1,37
11. Putna	2,963	9,79	28. Tighina	407	1,19
12. Covorlui	1,742	6,55	29. Olt	309	1,17
13. Timiș	6,442	6,51	30. Constanța	339	1,06
14. Turda	1,650	5,50	31. Tutova	153	0,91
15. Bihor	3,907	5,07	32. Mehedinți	436	0,83
16. Brăila	1,011	3,53	33. Buzău	299	0,76
17. Bacău	1,155	3,15	34. Gorj	260	0,71

În județele Dâmbovița, Târnava-Mare, Tulcea, Teleorman, Argeș, Cahul, R.-Sărat, Caliacra, Sibiu, Ciuc, Târnava-Mică, Odorhei, Ialomița, Treiscaune, Tecuci, Cetatea-Albă, Soroca, Muscel, Maramureș, Durostor, (în total 20 județe), L. A. N. C. nu a pus liste.

La încheierea revistei ne lipsește calcularea precisă a rezultatului în 17 județe.

Politică de desperați

Abia au trecut două luni de când s'a întronat la putere guvernul Averescu-Goga, și întreaga suflare românească încearcă o crudă deziluzie. S'a crezut că „idea națională” va face în cadrul legalității progrese palpabile, că începuturi de realizare ori cât de timide, se vor ivi. Și era firesc ca această credință să încolțească în sufletele noastre, când lupătorului pentru „Idea Națională” așa cum a dovedit-o în frumoasa-i conferință dela Cluj, i s'a dat pînța să o aplice ca Ministru de Interne.

Dar dezamăgirea a venit din primele zile de guvernare. Matadorul „Ideii Naționale” a dovedit dela început că mai mult iubește puterea decât principiile afișate în opoziție. Spre a se menține la guvern i-a trebuit un echilibru de forțe, pe care negăsindu-le în rezervorul națiunii, a căutat să le capteze din tabăra minorităților. De aici a urmat că cel dintâi act politic cu care guvernul Averescu-Goga s'a prezentat țării, setoasă de cărmuire românească, a trebuit să fie *paetul-cu minoritățile*. Și așa a fost. Astăzi Ungurii, Sașii dar mai ales Jidani, înțelegând că guvernul le solicită cu orice preț ajutorul spre a precumpăni influența politică a masei românești, care nu este nici averescană nici „fripturistă”, și au sporit pretențiile în proporția în care simt toată slăbiciunea unui guvern impopular, stăpănit de pofta neînfrănată de a se ține prin orice mijloace la cârmă. Faptele vorbesc dela sine.

Pentru ca fiecare bun Român, cu judecată independentă, să se convingă de politica anti-românească a guvernului, reproducem comunicatul Uniunii Evreilor pământenii, apărut în organul guvernamental din Cluj, în ziarul „Biruința” din 20 Maiu 1926, fără a mai perde vremea să-l comentăm :

„In urma mai multor consfătuiri și a unei mature chibzuiri, U. E. R. a hotărât să sprijine în aceste alegeri „Partidul poporului”. Secțiunea U. E. R. Cluj împreună cu marea organizație autonomă a comunității izraelite ortodoxă, fiind seamă că dintre toate guvernările dela unire încoace, singura care a ținut cont de doleanțele populației evreiești a fost guvernarea partidului poporului, au ajuns la această hotărâre. Înțelegerea pe care a avut-o acest partid, în trecut pentru nevoile și durerile populației evreiești, este pentru această

populație cea mai bună garanție de viitor.

Rugăm deci pe toți membri organizațiilor noastre, cât și întreaga populație evreiască să voteze lista candidaților poporului. Comisiunea permanentă a comitetului executiv.

Dr Emil Jacobi, președinte; Dr Max Klein, director; Max Lazarovici, secretar.

Alt fapt: Guvernul Averescu-Goga înțelege că nu poate dăinui, cu tot sprijinul jidovesc în contra intereselor permanent românești, dacă nu va face față nevoilor financiare. Banii trebuiesc scoși din piatră seacă. Și cum valuta noastră scade din cauza greșelilor dela începutul noii guvernări și din cauza machinațiilor jidovești interne și externe, și deci tezaurul este amenințat a-și împuțina conținutul, Ministerul de Finanțe a hotărât să înmulțească cărciumile. Nu sunt suficiente, după concepția oficială cele 168,000 de cărciumi din care numai 32,000 sunt ținute de creștini iar restul de Jidani; nu sunt suficiente așa numitele „crășme oarbe” unde Jidanul vinde în ascuns din locuința-i particulară, fără nici un brevet, băuturi spirtuoase, cu atât mai vătămătoare cu cât scapă controlului oficial; tot mai trebuiesc înmulțite cărciumile spre a produce venituri! Așa dar, fiscalitatea trece înaintea sănătății poporului! Poate continua poporul nostru să se alcoolizeze tot mai mult, să degenereze cât mai repede, să piară fără cruțare numai visteria guvernului Averescu-Goga să rămână plină!

Această politică de otrăvire sistematică a nației prin cărciumi noi jidovești, a stârnit atâta revoltă în opinia publică, încât ziarul „Universul” care în materie de antisemitism face diplomație criticabilă a găsit totuși accente de indignare sub titlul: „*Se săvârșește o crimă împotriva populației rurale*”, din 21 Maiu 1926.

Am dat numai două fapte incontestabile, pentru ca marele public să se poată convinge cum bardul de odioasă al desrobirii noastre, ne vorbește astăzi față de minorități puternice încă prin trecutul lor și finanța lor, și cum protagonistul „Ideii naționale” lasă să se ucidă națiunea prin sporirea alcoolului jidovesc. Din inaugurarea unei atari politice nefaste, poporul român cu bunul său simț inalterabil începe a înțelege, că nu este suficient a avea talent pentru a conduce o țară, ci în primul

rând se cere a fi un om de caracter. Ai înțeles, domnule Ministru de Interne?

Acum să vedem, în schițe largi, cum operează noul guvern spre a-și asigura menținerea la putere prin singurul sprijin constituțional al majorității parlamentare.

Cine a trăit zilele prin care am trecut dela 1 Aprilie până în prezent și pricepe ceva despre ceea ce trebuie să fie funcțiune normală a legilor în vigoare, acela va mărturisi fără un pic de sovăială, ca funcțiunea normală a legilor a încetat.

Tot ce are legătură cu captarea bunăvoinții populare și cu sfărmașea brutală a rezistențelor de opoziție a fost învățat, răsucit și pervertit după planul guvernului care cu o patimă oarbă s'a aruncat după himeră succesului electoral.

Succesele electorale, cred guvernării, se pot obține prin promisiuni cari dacă s'ar realiza ar păgubi statul și ar aduce perturbațiuni în viața de toate zilele. Și totuși șeful guvernului nu a pregetat să meargă în Basarabia și să făgăduiască că va scuti de impozite întreaga provincie de peste Prut, recomandând țăranelor să ia la goană percepții; și totuși Miniștrii de Interne și Instrucțiune publică au promis că vor da dreptul de publicitate, în disprețul legii actuale, școlilor minoritare, cărorora li s'a retras cu drept cuvânt acest drept pentru că reprezentau focare de vrăjmășie acută și de irendentism inadmisibil în statul român. Statutul funcționarilor s'a violat: stabilitatea slujbașilor publici, asigurată prin legea cea nouă, a fost călcată în picioare când puternicii zillii au simțit că cutare funcționar nu va fi o unealtă docilă, gata la orice abuz dictat sau cel puțin sugerat dela cârmă.

Astfel s'a curățit terenul pentru începerea operațiunilor electorale.

Alegerile înfăptuite lasă în urma lor nu numai indignare din partea celor loviți în drepturile lor garantate prin lege, nu numai dispreț din partea celor cari se mișcă în viața politică cu o doză de necesară filosofie, nu numai un sentiment de profundă dezamăgire și complectă dezorientare în sufletul poporului român, care altfel își închipuia domnia legilor; alegerile aduc pe tapet o chestiune nouă și anume: dacă faptele săvârșite nu indică apusul regimului parlamentar în România întregită. Când toți prefecții având ordine precise dela centru, nu se sfiesc a declara verbal și în scris

că opoziția nu poate ține întruniri populare în timpul luptei electorale și le împiedică cu jandarmii, dând însă cele mai eficace ajutoare candidaților guvernamentali; când circulația în tot cuprinsul țării este oprită pentru opoziție prin jandarmi postați la barierele orașelor și intrările satelor; când s'au pus la dispoziție trenuri, în mod gratuit tuturor aderenților guvernului spre a veni la întrunirea ținută de lucefierii momentului, Averescu-Goga, la Alba-Iulia în ziua de 21 Mai și s'a impus prin telegrame oficiale organelor administrative să care lumea la întrunire fixându-se chiar contingentul aderenților ce trebuiau aduși cu trenuri gratuite; când la Cluj s'au rechiziționat toate automobilele cu prilejul întrunirii din 21 Mai supunând proprietatea particulară la același regim ca în timp de războiu; când s'au comis atâtea și atâtea ilegalități pe cari țara le acopere cu tot disprețul cuvenit, atunci pentru ce să mai rostim vorbe hipocrite despre libertatea alegerilor? Invocați domnule Ministru de Interne, precedentul trist comis de guvernul Brătianu? Atunci s'a violat legea la întinericul nopții, astăzi violul s'a înfăptuit în fața lumii în amiaza mare.

Fapta ambelor guverne constituie o nelegiuire; Ministru Goga a înțeles să-i adauge o circumstanță agravantă.

Apărarea ideii de Stat național

Adversus hostem aeterna auctoritas esto! (Lex XII Tab.)

Ideea Statului dela sistemul de „clan“ până la izbânda ideii naționale, constitutive de Stat, rezervată după secolele de frământări epopeii zilelor noastre, a tins în raport cu relativitatea creațiunilor omenesti, tot la mai multă dreptate și fericire a masselor largi ale poporului.

Iată de ce, Statul național întemeiat pe patru colonne: națiunea dominantă, ca majoritate covârșitoare pe un teritoriu suveran, libertatea cetățenească, egalitatea înaintea legii și fraternitatea între clase, încoronate toate de „Patrie“, obiectivul obștesc al tuturor acțiunilor individuale, marchează un pas uriaș în evoluția omenirii spre justiție și mulțumire.

Văzut prin prizma acestui ideal, Statul național realizează mai mult, ca orice sistem anterior: libertatea și dreptul prin ordinea legală; el înseamnă în același timp și izbânda democrației, pe când evoluția armonică a ideii naționale și democratice

Dacă libertatea alegerilor nu-și mai găsește rostul în viața statului român, atunci aveți dlor politicieni curajul cinstit și suprimați-o; numiți pe deputați și nu mai tulburați țara cu comedia unor alegeri făcute cu jandarmii.

Credeți că este bine, faceți-o pe față, bărbătește, cu energie și cu un patriotism fără prihană.

Dar atunci, domnule Goga, — iartă-mă că îți întrebuițez formula din „Țara Noastră“ și mai adaug un cuvânt — atunci nu trebuie „nici pumn, nici barbă“ nici chipiu; ne trebuie un om întreg.

Deocamdată lumea românească cu judecata-i cumpănită și limpede, de care a dat dovadă din trecutul vi-treg și întunecat până în ceasul de acum, această lume românească muncitoare și răbdurie, stând martură la străduințele ilegale ale guvernului de a obține cu orice preț un succes electoral, înseamnă pe răboj toate dovezile de slăbiciune a celor dela cârmă, și conchide împeună cu autorul acestor rânduri că politica actuală este o politică de desperați. Oricine știe care este soarta desperatului care joacă pe ultima carte: termină prin a se sinucide singur. Guvernul actual face impresia că își împletește ștreangul.

I. C. Cătuneanu.

asigură Statului modern: o conștiință etică de justiție superioară a omenirii.

Această conștiință limitează națiunea dominantă constitutivă de Stat în atribuțiile ei, rezervate dreptului public, pe când dreptul privat cu toate fenomenele sociologice și individuale ce-i aparțin, lasă un teren de acțiune, lipsit de orice exclusivism, pentru enclavele minoritare, presărate în mijlocul neamului creator și susținător de Stat.

În consecință toate instituțiile de drept public ale Statului, exercitând atribuții de suveranitate națională, precum și toate instituțiile susținute din bugetul țării, trebuie să fie străbătute inexorabil de principiul național, ideea constitutivă de Stat și a României noastre, răsărită din foc și închegată prin sânge într'o unitate veșnică națională.

Politica fiind în aceeași vreme și știința exigențelor și arta realizărilor,

toți românii credincioși ideii de Stat național au fost condamnați să asiste dela Unire încoace la aplicarea unor sisteme pseudo-constituționale de *dictatură deghizată* și de acțiuni prejudicioase ideii de Stat ale politicianismului dominant.

Acesta în setea de putere à tout prix nu s'a oprit înaintea barierei ideii de Stat, ci a dat mână cu orgânizații subversive și centrifuge: pentru a-și asigura simulacrul de majorități parlamentare. La acest fel de guvernământ am asistat și sub sistemul pseudo-Sovietic al Consiliului Dirigent și sub sistemul Alexandru *Constantinescu*, adevăratul elector cu mijloace oculte al partidului național-liberal și geniul organizator al corupției și fraudei în viața publică a României. Acum aștăm la sistemul *Goga*, altădată cântărețul libertății naționale, care substituie azi baioneta jandarmului libertății constituționale, care ieri combătea, azi jonglează separatismul, care eri dogmatiza naționalismul, azi aplică poliglotismul.

Toate aceste sisteme, violența chiar mai de grabă decât frauda, se vor prăbuși pentru lipsa de *autoritate morală*, temelie „sine qua non“ etică a Statului și pentru motivul, că au compromis interesele superioare și permanente ale Statului român, prin o serie de măsuri administrative și legislative abuzive.

În șirul acestor măsuri s'au evidențiat mai ales două erori fundamentale împotriva ideii de Stat național:

Colonizarea țării cu elementele pansemitismului internațional până la cifra de două milioane inmigrați, dintre cari aproape o jumătate milion cade în socoteala guvernului anterior Averescu, după statistica oficială, și admiterea organizațiilor politice, pe altă bază decât național română, ca partide neromânești, centrifuge prin esența lor.

Aceste erori au atins culmea, când partidele politice au încheiat pacturi în formă: de electorale, în fond: de guvernământ, deci s'au atins exigențele Statului național român, scoborând la obiect de târguială ideea Statului, compromisă la orașe, în provinciile alipite și în Moldova, și tot așa compromisă în administrație, reforma agrară, economie, finanțe și instrucție.

Astfel s'au substituit cu privilegiu pentru minoritari drepturile egale ce li se cuveneau minorităților etnice numai ca indivizi și nu ca și colectivități.

În asemenea condițiuni elementul românesc creator de Stat a fost împins prin partidele politice, pentru cari toate ideea de Stat ar trebui să fie un patrimoniu intangibil obștesc, la apărarea Statului național român față de guvernele țării, ce s'au succedat, în formă: constituționale, în fond: anticonstituționale.

Elementul creator de Stat a luat lupta și va trebui s'o urmărească cu îndârjire contra acțiunilor și curențelor disolvante de Stat, puse în scenă prin guvernării trecători ai României.

Ideea Statului național, ce reclamă ca România să fie mai presus de toți a românilor, și suveranitatea națională, dela care emană după constituție orice putere în Stat, vor trebui să înlăture curențele de disoluție, fie ele inspirate de sus în jos sau de jos în sus, dacă vrem să croim condiții stabile de viabilitate pentru Statul român.

Între aceste curențe subliniez mai ales **pansemitismul internațional**, care inspirându-se din legislația ocultă a Talmudului, prin organizațiuni fătuse și secrete, întinse peste ambele continente civilizate, tinde la dominațiunea economică întâi și politică în urmă, a lumii, și și-a fixat drept prim obiectiv de colonizare, ajutată de guvernele noastre, în scopul dominațiunei: România noastră, a cărei structură etnică este amenințată în temelii, s'guduindu-se în consecință ideea Statului național român.

În aceeași ordine logică va trebui judecat și *irredentismul maghiar*, ce amenință și se organizează fățiș dincolo de hotare și în forma de partid politic național maghiar înlăuntrul frontierelor României, în vederea *revanșei*.

Mai presus de toate însă e amenințată ideea Statului nostru prin *panrusismul*, care revendică Basarabia și Bucovina și caută linia de unire între Slavii de nord și de sud, fie în formă bolșevică, fie imperia-listă.

Dacă la toate aceste adaugem pericolul universal al *comunismului*, care bate întâi la porțile țării noastre, am dat o sintetică icoană despre primejdiile de moarte, ce amenință Statul național, răsărit din conștiința și dreptul la viață a poporului român.

Toate aceste curențe subversive dinlăuntru și primejdiile ce amenință țara dinafară din partea Rusiei, Ungariei și Bulgariei, se pot înlătura prin un singur sistem: **dictatura!** Dictatura va restabili echilibrul național între granițe, apărând ideea

de Stat, și siguranța înafară, întemeindu-se pe o armată fortificată și înzestrată până la înălțimea tactice și strategiei moderne. Dictatura va înlătura cu măsuri dinamice desechilibrul moral, social, economic și financiar, care subminează ideea Statului național. Numai o dictatură cinstită, națională și temporară, poate

asigura pentru un viitor apropiat un sistem de libertate constituțională, care să răspundă la condițiile de viață a Statului național. Legea XII tabularum ne-a transmis advertismentul veșnic:

Salus Reipublicae suprema lex esto!

Erudimini!

Amos Frâncu

Programul agrar al L. A. N. C.

Caracterul politice agrare a României este indicat de noile împrejurări economice și sociale create de reforma agrară. Bună sau rea, dar cu greșeli incontestabile în aplicare, aceasta a adus o stare de lucruri, care, consistând în totală schimbare a vechiului regim de proprietate rurală, a modificat integral și tendința politice noastre agrare de până acum.

Din un stat cu regim agrar latifundiar am devenit unul de mică proprietate, în care 89% din suprafața totală a pământului cultivabil aparține micii proprietăți și numai 11% acelei mari. (Proprietățile mijlocii sunt înglobate în mare parte în procentul mării proprietăți, care va mai suferi, pentru timpul actual de tranziție, un mic corectiv prin faptul, că rezervele statului destinate pentru diferite scopuri, ca colonizări etc., sunt trecute drept mică proprietate. O observație credem încă necesară, anume, că procentul arătat fiind o medie pe întreagă țara, raporturile diferă în singuraticile provincii, dintre care cel mai mare procent al mării proprietăți îl are Transilvania.)*

Această situație impune obligator drumul de urmat în materie de politică agrară. Acesta în mod logic nu va putea avea altă direcție, decât cea a consolidării și adâncirii actualului regim de proprietate; creiând în acelaș timp toate posibilitățile de perfectă adaptare la acesta și a tehnicei exploatării agricole, care, pentru a asigura maximul de producție, va trebui să fie în cea mai deplină concordanță cu regimul de proprietate de întotdeauna.

Perturbațiunile în producția agricolă cu ocaziunea schimbărilor rapide a regimului agrar nu provin din însuș faptul schimbării, căci s'a dovedit, că din punct de vedere economic regimul de mică și mare proprietate au o egală valoare și nu numai interese de ordin social

cer o anumită repartiție a proprietății rurale, ci din împrejurarea, că tehnica agricolă, fiind mai greu de modificat de pe o zi pe alta, nu s'a putut adapta în pași așa de repezi, și ea, la noul regim de proprietate.

Din acest motiv deseale schimbări ale regimului agrar sunt cele mai dezastruoase pentru producția agricolă a unei țări.

Aceste principii ne îndeamnă să susținem, că odată înfăptuit și la noi regimul de mică proprietate, el va trebui consolidat și din cauza formațiunii lui defectuoase deja la bază, prin îndreptarea relei aplicațiuni a reformei agrare lărgit încă acum, iar mai târziu, până la limita admisă de interesele și posibilitatea de progres ale agriculturii chiar cu sacrificarea treptată și evolutivă și a restului de mare proprietate rămas după reforma agrară. Aceasta pentru prezent și pentru viitor, în scopul și în senzul de a se creia unități de proprietăți țărănești îndestulătoare, atât din punctul de vedere al plasării muncii unei familii, cât și al întreținerii ei, înlesnind în acelaș timp, prin măsuri corespunzătoare selecționarea pentru trecerea la alte profesii a surplusurilor de brațe muncitoare.

În acest chip și tehnica agricolă, care este în curs de adaptare și care necesită încă multe mijloace și instituții de promovare, își va putea continua mersul ei până la deplina armonie cu noul regim.

Revoluționarea regimului nostru agrar a pornit din o necesitate socială, care nu mai suferă nici un fel de discuții. Științific și practic s'a verificat dupăcum am afirmat în altă formă și mai sus, că odată realizată perfecta concordanță între regimul de proprietate și tehnica agricolă, mica proprietate poate fi chiar superioară în producție celei latifundiare.

Ar fi deci cea mai mare greșală, atât sub raportul intereselor sociale cât și economice ale țării, încercarea de revenire în orice fel și în orice măsură, fie și numai în forma de

*) Datele sunt luate din o conferință a d. A. Nasta directorul general al Casei Centrale a Împroprietării.

răsește proprietăți mijlocii, la regimul agrar dispărut. S-ar răsturna nu numai echilibrul social creat, care oricât de labil ar fi încă, a neterzit totuși asperitățile produse de războiul mondial, ci s'ar lua și posibilitatea unei stabilizări a raporturilor dintre factorii agrari, împiedecând pentru mult timp o intensificare a producției noastre agricole.

Am făcut aceasta constatare pentru că există la noi anumite curente, cari proclamă ca o necesitate socială și politică crearea unei proprietăți mijlocii, iar organul suprem de aplicare a reformei agrare, Comitetul agrar, pornind din aceasta sau din alte concepții, a favorizat mereu această tendință, zădărnindu-se astfel atât prin procedeul său, cât și prin măsurile luate de Minister relativ la micșorarea loturilor și crearea în mod artificial a rezervelor, o lărgire cât se poate de mare a regimului de proprietate introdus prin legea reformei agrare.

Dar rămâne indiscutabilă importanța proprietății mijlocii sau chiar mari în măsura pretinsă de necesitățile de progres științific și experimentări practice în domeniul agriculturii, ceea ce se poate înfăptui însă și în cadrul unui regim general de mică proprietate.

Din aceste considerații de ordin economic și social L. A. N. C. și-a stabilit programul său agrar în perfectă conformitate cu realitatea împrejurărilor agrare ale României de după ultima reformă agrară.

Pornind din faptul, că agricultura este îndeletnicirea majorității covârșitoare a populației românești, dar totodată cea mai nesocotită ramură a economiei noastre naționale, L. A. N. C. crede necesare următoarele măsuri în vederea creării unui regim agrar menit să asigure atât un echitabil raport între țărâni și celelalte clase sociale, cât și un maxim de producție posibil:

I. Menținerea legilor de expropriere și improprietărire în vigoare. Interpretarea legislativă a dispozițiilor neclare și contradictorii, cari astăzi dau naștere la abuzuri și eludări;

Revizuirea aplicării legilor de expropriere și improprietărire pentru îndreptarea abuzurilor. Legiferarea responsabilității personale, penale și materiale, a organelor încredințate cu revizuirea; (art. 20 alin. a) și b.)

Exproprierea pământurilor ocupate de Jidani și trecerea lor în mâinile sătenilor;

Scoaterea jidanilor din comunele

rurale (art. 7. alin. e) p. 2. și 1).

Inlesnirea trecerii proprietăților rurale în mâinile românilor prin procurarea de credit eftin.

Combaterea cametei și speculei cu moneda; (art. 19 alin. f.) și g.)

II. Inmulțirea și sprijinirea cooperativelor sătești și anume a cooperativei de credit, producțiune, desfacere și consum. Eliminarea intermediarilor din comerțul cu produsele agricole și alimentare.

Inlesnirea industrializării agriculturii prin întrebuițarea mașinelor și dezvoltarea industriei casnice (art. 20 alin. e) și g.)

Reorganizarea mijloacelor de transport pe uscat și pe apă (art. 18 alin. d).

Sprijin pe cale de educație profesională și cu credite ieftine al improprietărilor, pentru a-și putea înghesba gospodării ordonate;

Colonizarea exclusiv cu elemente românești a moșiilor rămase libere după improprietărire în special a moșiilor de frontieră. Arendarea rezervelor Statului până la începerea colonizărilor sistematice exclusiv la țăni români, individual sau prin obștii; (art. 20 alin. c) și d.)

III. Asanarea grabnică și definitivă a plăgilor produse de război; (art. 20 alin. g.)

Armonizarea intereselor agricole bancare și industriale, împiedecând ca unele să fie preferate în dauna altora; (art. 19 alin. a.)

Reducerea impozitelor până la totala scutire pentru familiile cu copii mulți.

IV. Proteguirea pădurilor prin exploatarea lor cu ajutorul cooperativei sătești și replantarea fără întârziere a pădurilor tăiate; (art. 22)

Anularea contractelor forestiere jidănești și trecerea pădurilor în exploatarea obștiilor sătești (art. 7 alin. e) p. 3).

După cum se desprinde în mod spontan din această înșirare, L. A. N. C. n'a scăpat nimic din vedere în a avea un program întreg atât pentru menajarea intereselor sociale-economice ale țărâni, cât și în scopul realizării unei bune gospodării agrare a statului.

Regimul de mică proprietate este menținut și desăvârșirea lui se va face parte prin revizuirea aplicării legilor de expropriere și improprietărire parte prin inlesnirea trecerii proprietăților rurale în mâinile românilor prin procurarea de credite eftine.

Până când adâncirea regimului de mică proprietate până la limita

impusă și până la posibilitatea dată de actualele legi de expropriere și improprietărire se va face tot pe calea forțată, după îndreptarea totală a abuzurilor săvârșite la aplicarea acestora, se va proceda în mod evolutiv cu respectarea deplină a principiului proprietății individuale înlocuind exproprierea prin transacțiuni de drept comun, în cari statul prin instituțiile ce le va desemna în acest scop va interveni numai ca mijlocitor spre a împedea abuzurile în dauna țărâni și îngrijindu-se de procurarea creditelor eftine pentru finanțarea acestor operațiuni.

Se va face ca dreptul de preemțiune al statului asupra moșiilor rămase după expropriere să nu fie numai o ficțiune, ci să fie întotdeauna exercitat și aceasta în exclusivă favoare a clasei țărânești.

Aceleași instituții vor facilita prin mijlocirea unor împrumuturi ușorare și formațiunea unităților de suprafețe corespunzătoare a loturilor gospodăriilor țărânești împiedecând o prea mare fărâmițare a acelor.

În acelaș scop pentru a se evita dela început crearea unor loturi prea mici, revizuirea aplicării legilor de expropriere și improprietărire se va face cu o deosebită rigoare, stabilindu-se responsabilitatea personală, penală și materială a organelor încredințate cu aceasta. Astfel prin exproprierea tuturor terenurilor expropriabile conform legilor în vigoare, loturile prea mici de azi, stabilite în unele regiuni abia la 1 ha. se vor putea complecta la o suprafață corespunzătoare și îndestuitoare pentru întemeierea unor sănătoase gospodării țărânești.

O întregire a legilor de expropriere și improprietărire va fi exproprierea pădurilor rurale ale Jidanilor și scoaterea lor din comunele rurale, luându-le în acest chip posibilitatea și pentru viitor de a mai acapara pământ în dauna țaranilor români.

În cadrul acestor măsuri, formațiunea proprietăților mari și mijlocii în limita cerută de interesele pur agricole ale țării, se va putea face chiar cu concursul statului dacă ar fi nevoie, dar fără a știrbi nimic din generalitatea regimului de mică proprietate.

A doua categorie a prevederilor programului agrar al L. A. N. C. sunt de natură a înrăuri cu o eficacitate incontestabilă formarea și perfecționarea unei tehnici agricole corespunzătoare, prin o educație profesională temeinică a țărâni, pre-

cum și prin procurarea mijloacelor materiale necesare pentru înțigheba-rea unor gospodării ordonate și trainice.

Mijlocirea de credite eține, înființarea a tot felul de cooperative sătești, instituții de promovare și organizare a agriculturii, precum și desăvârșirea mijloacelor de transport vor înlesni aplicarea în exploatarea agricole a tuturor progreselor tehnice și științifice, cari necesitănd învestirea unui capital mai mare, în alt chip ar fi inaccesibile micului gospodar.

Industrializarea agriculturii prin participațiunea însăși a țărânilor și valorificarea produselor agricole cu excluderea intermediarilor hrăpăreți, sunt în aceeași măsură elemente determinante pentru facilitarea dezvoltării unei agriculturii sănătoase și a întăririi clasei țărănești.

Educația profesională a țaranului cultivator de pământ încă va avea un rol hotărâtor și covârșitor. Până acum era de mai puțină importanță întrucât în regimul agrar de mare proprietate, țaranul era în mare parte dijmaș sau simplu salahor, care avea foarte puțină sau nici o inițiativă în cultura petecului de pământ dat lui în lucrare, având să se conformeze strict după indicațiile administratorului sau proprietarului de moșie, care avea directiva. În mod firesc pe acea vreme învățământul agricol avea menirea să crească aceste organe de îndrumare a agriculturii, Azi s'a schimbat situația. Țaranul a devenit un factor de conducere a destinului agriculturii, având și comandamentul și execuția în administrația propriei gospodării, care după cum am văzut compun 89% din totalitatea pământului cultivabil din țară. În mod direct și concret nu mai poate aștepta dela nimeni nici o îndrumare. De aceea o mare parte a rostului învățământului nostru agricol va fi dedicată exclusiv educației profesionale a țărânilor cultivate de pământ, impunându-se în acest scop o reorganizare a întregului învățământ atât teoretic, cât și practic:

O anexă aceluși practic, pe lângă multele loturi (mici) demonstrative, vor fi și coloniile cari vor avea un anumit scop de propagandă agricolă făcând din ele modele de mici gospodării țărănești cari vor putea servi cu exemple de urmat pentru o regiune întreagă.

A treia grupă din program sunt măsurile în mare parte aparținând domeniului politicii sociale, ele vor

ajuta însă în largă măsură și îmbunătățirea raportului agrar.

În sfârșit o nouă economie a pădurilor bazată exclusiv pe interesele obștești, ca măsură complimentară, va contribui în mod fericit la îndeplinirea integrală a misiunii ce L. A. N. C. și-a asumat și pe terenul vast a politicii agrare.

În trăsături generale aceasta ar fi justificarea programului agrar al L. A. N. C. Natural documentarea ei în cadrul unui articol nu poate fi completă, necesitănd pentru a avea ceva desăvârșit, fiecare problemă atinsă, lungi și amănunțite studii. Ea va fi în tot cazul de ajuns însă spre a ilustra, că L. A. N. C. în materie de politică agrară tinde la cele mai radicale realizări, în ceea ce înțrece orice partid politic.

Lipsit de demagogismul agrar al partidului țărănesc, programul L. A. N. C. în materie de revindecări se menține la aceleași proporții, cu deosebirea numai, că după ce prin revizuirea reformei agrare se va fi creat în măsura trebuințelor actuale o echitabilă repartitie a proprietății rurale, asigurând țărânilor române bunăstarea ce i se cuvine nu numai din punctul de vedere al dreptății sociale și la care și dreptul, atât pentru contribuția de sânge în făurirea României de azi, cât și pentru importanța sa politică, nu va mai recurge la alte rezoluțiuni agrare producătoare de perturbațiuni sociale și economice (afară de aceea pentru jidani) ci va realiza pe cale pașnică, dar la timp, tot ceea ce în materie s'ar mai putea formula ca revindecațiuni pe seama țărânilor.

Iar în ceea ce privește măsurile de luat în vederea întăririi gospodăriilor țărănești nici partidul țărănesc nu posedă alte mijloace; în schimb el în urma amestecului cu politica și finanța jidovească va fi în desăvârșită imposibilitate de a produce ceva în folosul curat al țărânilor, dat fiind faptul, că parazitismul jidovesc în cea mai largă și simțitoare măsură atinge tocmai clasa țărănească.

Despre partidul liberal nici nu mai putem vorbi. Liberalismul economic al acestuia, alterat în unele ramuri ale vieții economice în modul cel mai nefericit, iar în materie agrară direct în sens prohibitiv de progres, cu socialismul de stat, se manifestă într'un total desinteres de formațiunea regimului agrar în continuitate cu opera începută prin reforma agrară, influențând chiar în oarecare măsură, revenirea la ve-

chiul regim, intențiune ce rezultă din o seamă de dispoziții luate și din lipsa totală a altora, ce ar fi trebuit să se ia.

O eclatantă dovadă a măsurilor restrictive este continua și excesiva comprimare a prețurilor produselor noastre agricole, cari sub întreaga durată a guvernării liberale au rămas mult sub paritatea mondială zădărniciind astfel în mod artificial emanciparea țaranului român din starea lui de desorientare și ignoranță din care simpla luare în primire a lotului de împroprietărire ciuntit nu l'a putut încă scoate și desorganizând completamente agricultura, care din cauza crizei prin care a trecut în urma schimbării regimului agrar necesita cel mai pronunțat protecționism din partea statului.

Cu această politică, care expune regimul agrar la continuie fluctuațiuni, se face imposibilă armonia perpetuă între regimul de proprietate și tehnica exploatarea agricole, ceea ce ar avea de consecințe în mod evident o producție permanent sub capacitatea reală de prestare a țării.

Nu mai puțin incapabil și anacronic chiar, este programul agrar al partidului poporului Acesta prin predilecția pentru proprietatea mijlocie, care voește să o creeze în mod artificial și în dauna micii proprietăți, ar produce a situație analoagă cu aceea rezultată de pe urma politicii agrare liberale.

Doctrinarii proprietății mijlocii o susțin ca pe o necesitate socială și politică într'un stat burghez, susțineri, cari nu pot fi de ajuns documentate. Căci dacă suntem un stat burghez, firește în sensul și în măsura în cari ne-am adaptat și noi regimului capitalist, și dacă pentru ajutarea formațiunii, burgheziei noastre am fi avut nevoie de anumite instituții, cum ar fi fost și proprietatea mijlocie în sensul de azi, pe cari din cauza caracterului feudal al regimului sub care am trăit nu le aveam, aceasta nu înseamnă, că azi, după ce am creat anumite raporturi sociale bazat tot pe concepția burgheză, dar din o arzătoare necesitate socială, să le răsturnăm numai pentru a făuri mijloacele de cari aveam nevoie tocmai pentru a ajunge mai lent, mai evolutiv la starea de azi.

De altfel, după cum am afirmat și în alt loc, azi sau în viitorul apropiat sub regimul votului universal o burghezie agrară stăpână pe proprietățile mijlocii, foarte redusă ade-

vărată importanță politică ar putea avea, și ceea ce o bună politică de stat trebuie să realizeze, este bunăstarea și mulțumirea fiecărui individ, azi factor politic de o egalitate geometrică, ca apoi de-asupra îndestulării acestora să se poată înfăptui o armonie a tuturor claselor sociale, absolut necesară existenței fiecărui stat. O politică agrară, care tinde a produce inegalități în mod artificial și cu sacrificarea intereselor unui însemnat număr de indivizi în favoarea altor câțiva la tot cazul

mult mai reduși la număr în sânul aceleiași clase sociale, nu poate să contribuie cu nimic la apropierea de această armonie indispensabilă între diferitele clase sociale.

Iată deci considerațiunile cari ne fac a crede și susține că programul agrar al L. A. N. C. este cel mai conform cu interesele națiunii românești și cu cerințele de consolidare și conservare ale statului nostru.

Dr. George Rusu
avocat
(București.)

Devastarea pădurilor

Reproducem mai jos, după Monitorul Oficial, interpelarea făcută de dl Senator Bianu în ziua de 15 Martie 1926 cu privire la chestiunea devastării pădurilor.

Din aceasta interpelare rezultă vinovăția criminală a tuturor guvernelor de la Unire până astăzi, rezulta dovada indiscutabilă că Ministrul Constantinescu—Porcu, împreună cu ajutorul său Cipăianu au simțit toată povara răspunderilor nelegiuite atunci când fiind interpeleți la 28 Maiu 1924 asupra aceleiași chestiuni tot de senatorul Bianu l'au lăsat fără răspuns așa în cât în ziua de 15 Martie 1926 a trebuit să revină asupra aceleiași chestiuni. Bine înțeles că politicienii din guvernul Brătianu nu i-a dat nici de astădată nici un răspuns pentru că se simt vinovați. Sunt așa de încărcăți cu păcate și atât de robiți finanței jidovești în cât ori-ce interpelare nu-i poate trezi nici la datoria de a lua măsuri în contra jefuirii sistematice a bogății țării, nu poate trezi în ei nici cel puțin obligația, prin regulamentul Senatului, că Ministrul interpelat este ținut să răspundă în trei zile la chestiunea ce-i s'a pus.

Inconștiența față de interesele țării și cinismul cu care se calcă legile au atins culmea sub guvernul pătat, degradat și hulit prin prezența lui Constantinescu—Porcu. Vă rog dl or cititori să aflați halul în care au ajuns pădurile României-Mari așa precum îl desvăluie nu un parlamentar din opoziție ci chiar un senator guvernamental din timpul faimoasei guvernări în care s'a lăfăit figura odioasă, imorală și cinică a lui Constantinescu—Porcu:

Domnilor Senatori. În ședința dela 28 Maiu 1924 am avut onoarea să fac o comunicare cu privire la **intreprinderile forestiere**, prin care am

arătat cu dovezi cum să devastează pădurile de pe tot cuprinsul țării, de către o mulțime de societăți anonime, în cea mai mare parte **evreo-maghiare**, și cari societăți continuă a se înmulți pe tot cuprinsul Ardealului și al Bucovinei; am mai arătat, cu aceea ocazie, și spiritul străin ce domnește în aceste întreprinderi, cari, în mare majoritate, nu să orientează după concepțiile dela București, ci ele stau încă sub înrăurirea directivelor din Capitala Ungariei; iar în fine, am cerut onoratului guvern să ia grabnice măsuri de îndreptare.

Dar, cu multă părere de rău, trebuie să declar că până în ziua de astăzi n'am primit nici un răspuns, nici nu știu să fi făcut vr'o îndreptare în privința aceasta. De aceia Vă rog, dl or senatori, să-mi dați voie să revin asupra acestei chestiuni, care devine din ce în ce mai gravă, așa că sufletul meu de român este cuprâns de adâncă jale și este încontinuu sub obsesiunea versurilor marelui nostru *Eminescu*:

„Își desbracă țara sânul,
Codrul, — frate cu Românul, —
De secure să tot pleacă
„Și isvoarele îi seacă!”

Acest refren sună așa de trist și este atât de revoltător, încât nu cred ca să fie vr'un român adevărat, căruia să nu-i lacrimizeze ochii și să nu se indigneze când vede că astăzi codri noștri se duc, pier și isvoarele la seacă întocmai cum cânta acum 42 de ani marele nostru poet.

Și acum vă rog să ascultați.

Voiu începe cu **pădurile Statului** din Vechiul-Regat, cari continuă a să tăia de **aceleiași societăți** și cu **aceleiași prețuri** ca înainte de războiu, și anume: pădurile dela Mănăstirea Cașin, județul Bacău, pădurile din Sovaja, județul Putna, dela Lucăcești (Băcau), dela Mușă-Mică (Buzău), dela Slănic (Bacău), dela

Tarcău (Neamț), dela Bogdănești (Suceava), care se exploatează de Societățile Goetz, Union, Rosenberg, Foresta, Iuster și Agostein, cu 270—1000 lei hectarul și cu termenul până la 1930—39. (Dl G. Ghiță: S'au luat înainte de războiu?)

Pădurile proprietarilor particulari sunt: majoritatea de pe Valea Mușului, de la Bâsca și Penteleu, de pe domeniul Ghica-Comănești, de pe Valea Troțușului, pădurea Petroșani din Muscel, dela Rotopănești (Suceava), pădurile Epitropiei Sf. Spiridon din Iași, pădurile lui Petre Carp din Vaslui, ale prințului Sturza din județul Neamț și alte multe deale boierilor moldoveni, precum și pădurile Moșilor din munții apuseni ai Ardealului. Aceste păduri să taie de societățile: Pădurea Muscelului, Goetz, Rosenberg, Foresta, Ceahlăul, Kohana, Eiser, Fischer, Regatul Mare, Calata sec, Râul alb (Tischler), Herscovici, cu câte 30 — 800 lei hectarul.

Pădurile răzășești, cari au fost primite ca danie din partea Voevozilor țării au fost vândute cu prețuri derizorii, din cari voiu cita numai pe acestea: pădurea Poieselile din com. Negriștești (Putna), 640 ha cu 76 lei hectarul, pădurea Sbrătura—Dealul-Negru (Putna) 1.568 ha cu 20 lei hectarul, pădurea Galbenul-Vonega, comuna Mălaia (Vâlcea), 1.200 lei ha cu 12 lei ha, pădurea Vasilatului, com. Călinești (Vâlcea), 900 ha cu 5 lei ha, pădurea Tătușca 500 ha cu 2 lei ha, pădurea Petrosul, com. Brezoiu (Vâlcea) 2.895 ha cu 1 leu și 50 bani ha. Apoi s'au mai vândut pădurea de pe muntele Pietra-Secuiului din Vrancea (Putna), a răzeșilor din comuna Hăușica și Spineni, 800 ha, numai cu 780 lei în total, ceea ce să vine la mai puțin de 1 leu hectarul (90 bani). (I. P. S. S. Mitropolitul *Pimen*: Par'că ar fi în țară pustie.)

În rezumat s'a vândut cu 97 bani la 76 lei hectarul de păduri de moșlift și de brad, societăților forestiere **evreiești**, cu capital exclusiv unguresc și austriac, cari cu lucrătorii și personalul tehnic, tot de aceeași naționalitate, formează astăzi adevărate colonii de **evrei-maghuari**, mai pe toate văile munților noștri, cari cunosc toate locurile și potecile de trecere prin Carpați, ceea ce cu siguranță a fost o mare înlesnire pentru năvălirea armatelor, puterilor centrale în timpul războiului de întregire a neamului.

Jalea pădurilor din Bucovina este tot așa de mare. Aceste păduri în

cea mai mare parte ale *fondului religios*, înainte de război au fost exploatate de societatea Goetz, de Herman Adler, de frații Adlerberg și de societatea evreiască *Bucovina*, cari exportau anual peste 17.000 de vagoane.

Și acum să vedem ce s'a întâmplat în România-Mare.

După război, în 1919, ministrul Flondor, prin decret-regal, a anulat contractul de robie economică a munților din Bucovina, făcut cu acăpărătorul evreu Anauch, făcând prin aceasta cel mai frumos act de virtute națională din câte cunoaște evoluția istorică de emanciparea pădurilor noastre.

Dar Anauch, văzând că-i scapă prada din mână, nu s'a dat bătut și repede a înighebat o *societate*, punând în consiliu de administrație câțiva oameni politici de toate nuanțele, ¹⁾ și prin aceasta s'a anulat decretul-regal, introducându-se din nou robia economică a pădurilor bucovinene, așa, că astăzi pădurile *fondului religios* sunt iarăși în mâinile lui Anauch, cu 8 lei 35 bani, hârtie, *metru cub* ca bază, adecă cam 40 lei, socotind că s'a dat și fondului religios un număr de acțiuni, în loc de 250—300 lei, cât a ajuns la ultimele licitațiuni.

Nu ne putem mira îndeajuns cum de s'a putut continua, în *era română*, jaful fondului religios, adecă a pădurilor lui, întocmai ca sub vechiul regim austriac ? ! Cum?... Și oare n'ar fi fost mai bine și mai românesc lucru ca, după ce ministrul Flondor a isbutit să isgonească pe evreul Anauch din pădurile Bucovinei, să-l fi expulzat pe vecie, iar pădurile Fondului să fie exploatate *in regie proprie* cu ajutorul Băncii Naționale a României ? Banca Națională, care a ajutat cu sute de milioane cooperativele forestiere țărănești, ar fi putut ajuta și această mare cooperativă istorică și românească, care să chiamă *Fondul religios* !

Este destul de trist, că nu s'a făcut aceasta, deoarece s'ar fi putut scăpa pădurile din mâinile străinilor mai sus pomeniți.

Dar nu este de ajuns numai atât. Trebuie să știți, dlor senatori, că Statul pierde anual peste 200 milioane din impozitul fonciar și iată cum: conform legii contribuțiilor

directe din Aprilie 1923 să percepe pentru păduri, în momentul tăierii, o foncieră de 18.5% din valoarea lor actuală. Ori, toți exploatorii de după război plătesc și astăzi, în 1926, aceeași taxă de foncieră de 18.5%, reperat însă la 40—60 mii lei hectarul, adecă atât, cu cât s'a vândut astăzi pădurile, pe câtă vreme societățile forestiere evreiești plătesc 18.5% reperat numai la 270 până la 1.154 lei hectarul, de unde rezultă, că Statul pierde în fiecare an peste 200 milioane, sumă care rămâne în punga acelor societăți.

Ca încheiere voi mai spune, că în România 97% din fabricele de cherestea sunt în mâinile *evreilor*, că din pădurile țării noastre să taie de societățile *evreiești* de 4 ori mai multe lemne decât ar trebui se se taie, că azi avem de 4 ori mai multe fabrici decât ar trebui să fie în mod normal, că azi exportăm de 4 ori mai mult decât ar trebui, așa, că nici căile ferate române nu mai pot pridi cu transporturile, că dacă se va continua cu actualul sistem de exploatare accelerată ne apropiem de falimentul pădurilor noastre !

Termin, dlor senatori, mulțumindu-vă de atențiune și rugându-vă să vă asociați cu mine, pentru a interveni pe lângă onoratul guvern și îndeosebi pe lângă dnii miniștri: de domenii și de industrie, precum și pe lângă dl ministru al Bucovinei, rugându-i ca să binevoiască a da toată atențiunea acestei comunicări,

și a face fiecare în cecece îl privește ca, pe deoparte Statul să intre în toate drepturile lui, iar pe de altă parte ca să se elibereze, cu un ceas mai de vreme, din jugul robiei, pădurile noastre, cari îmbracă 7 milioane de hectare din trupul României-Mari și cari păduri se sbat astăzi în spasmul morții, fiind pângărite de străini ! (Aplauze prelungite).

Dlor senatori, în ziarul *Universul* de ieri am cetit următoarea știre, care îi se trimite din Brașov, și care fiind în legătură cu comunicarea mea, cu onoare v'o aduc la cunoștință. Iat'o :

Ex-Kaizerul proprietar de păduri în România.

„In Elveția există o societate „Züricher Holtzhandlung“, care în ultimul timp a acaparat multe păduri în România. In această societate ca principali acționari sunt: Ex-Kaizerul Wilhelm, prințul Fürstenberg și un oarecare Künzig, secretarul Kaizerului“.

„Anul trecut acest Künzig a fost în România și a stat 2 luni, în care timp a făcut diferite achiziții de păduri, cum este de exemplu întreprinderea „Zabola“ din comuna Zabola (Trei Scaune), „Oituz“ și „Mărășești“, care în prezent sunt constituite într'o societate, al cărui director general este un anume Leon Weiss, supus ungar, fost secretarul lui Mackensen pe timpul ocupației germane în România“.

CRONICA ECONOMICA

Considerațiuni asupra grevei din ultimul timp dela Reșița

La 1 Mai, minunata sărbătoare a primăverii și a muncii, în Reșița se prăznuia bucuria, că mașineriile vestitelor uzine din acest oraș, oprite de peste o lună de zile, vor fi șterse de praf și puse din nou în serviciul utilității publice.

Expirând contractul colectiv de angajament al muncitorilor, înainte de încheierea unui nou contract de asemenea natură, trebuia aplanat conflictul ivit între patronii și muncitorii acestor uzine, cu privire la plata muncii.

Conflictele de felul acesta, mai ales în timpul de după război, am văzut că se repetă mereu, aproape în mod șablonic, când e vorba de reînnoirea contractelor colective. Ele sunt provocate pe de o parte, de continua

scumpire a vieții și dorința legitimă a muncitorilor de a se menține echilibrul între această scumpire și plata muncii brațelor lor, iar pe de altă parte, de diversele interese ale patronilor, de a nu se ridica costul de producție, care ridicare adesea ori aduce după sine diminuarea venitului.

Cu toate acestea, în majoritatea cazurilor împăciuirile se fac pe cale pacifică. Răsvrătirea nu e în sângele Românului. Ea e predicată de așa numiții „conducători ai muncitorimei“, cari în majoritate propășii de pe alte meleaguri, prăpădindu-se de dragul norodului obijduit, caută pe orice cale să introducă și în sufletul curat al muncitorului român, disolvantul microb al rebeliun-

¹⁾ Nota Redacției. In consiliul de administrație al societății „Bucovina“ a lui Anauch sunt 5 români: *Săvescu, Flondor, Argetoianu, Știrbeiu* și *Vasilco* (senatorul Bucovinei) cari fac *fașada românească* a acelei societăți jidovești.

nei, al distrugerii și al diferitelor idei subversive.

De data aceasta conflictul s'a ivit la uzinele din Reșița a căror muncitori până la înlăturarea neînțelegerii, au hotărît să intre în grevă, renunțând astfel de a lupta pe cale pacinică, pentru ajungerea rezultatului dorit de dânsii.

Orășelul Reșița, caracterizat de zgomotul și viața febrilă proprii centrelor industriale, luase un aspect cu totul abnormal. Pretutindena liniștea mormântală a vieții stinse.

Pe străzi pâlcuri de muncitori, flămânzi și nemulțumiți, se agitau să găsească calea, care să-i ducă din nou la pâine și totodată să-și justifice dezertarea dela datorie.

Uzinele și Statul, prin încetarea producției, pierdeau zilnic aproape un milion lei, și tot pe atâta era și paguba muncitorilor.

Anumite puncte din doleanțele acestor muncitori, după chiar spusurile lor, erau exagerate și serveau numai pentru a alimenta neînțelegerea dintre Direcțiunea Uzinelor și muncitorime. Dar bineînțeles memoriul muncitorilor avea și puncte *absolut justificate*, cu menirea legitimă, de a le asigura o soartă mai umană, — mai ales avându-se în vedere munca grea și aproape supraomenească, pe care o prestau acești muncitori, — cari puncte însă, după părerea generală, se puteau rezolva și fără grevă: prin bună înțelegere.

Și dacă totuși se menținea această grevă cu atâta îndârjire, este tot mai evident, că ea era alimentată de o mână ocultă, care la început acoperită de mister, se exhibă prin apelul publicat în „*Arbeiter Zeitung*“ din Timișoara, prin care se invită toți comercianții, industriașii și oamenii de bani gata, ca să vină într'ajutorul muncitorilor greviști din Reșița, ca aceștia să poată să continue greva. Acest apel este publicat în momentul, când cra pe cale să intervină o înțelegere, care să readucă la normal viața în cel mai important centru industrial din țară.

Dece se cerea sprijinul cetățenilor ca să alimenteze o grevă, prin care Uzinele, respective Statul, precum și muncitorii pierdeau aproape două milioane de lei zilnic?

Înloc să se ceară concurs pentru o împăciuire, care să servească binele comun, se publică apeluri și se face propagandă intensivă, pentru îndârjirea spiritelor și mărirea răului.

Și ce credeți, cine au lansat și și cine au răspuns la asemenea apeluri?

Aceia, cari sunt întotdeauna interesați să alimenteze răsvrătirile și neînțelegerile muncitorești, cari după chiar spusurile lor le promovează interesele.

În această prlvință, pildă grăitoare ne servesc următoarele cuvinte, cu cari un mare rabin la anul 188¹, înși încheie un memorabil discurs, care este publicat de *Sir John Radclif* sub titlul: „Dare de seamă a evenimentelor politico-istorice întâmplare în ultimii 10 ani.“¹⁾

„*Trebuie, pe cât posibil să întreținem proletariatul, să-l supunem acelor, cari mănuesc arginții. Prin acest mijloc, noi vom ridica masele când vom voi. Noi le vom împinge la răsvrătire, la revoluții, și fiecare din aceste catastrofe promovează cu un pas mare interesele noastre intime și ne apropie cu iuțeală de ținta noastră unică, aceia de a domni asupra pământului, așa precum s'a făgăduit părintelui nostru Abraham*“.

La apelul din „*Arbeiter Zeitung*“ Jidanii din Reșița imediat au lansat o colectă, care avu ca rezultat, că

¹⁾ Cf *Isaac Blümchen*: Dreptul rasei superioare. În trad. rom. de dl *prof. I. C. Cătuneanu* la pag 48.

în scurt timp, numai din partea acestor Jidani, s'a pus muncitorilor la dispoziție suma de 200.000 lei, cu scopul de a prelungi zilele grevei.

Și în felul acesta, muncitorii încurajați fiind de banii Jidanilor, precum și de mărfurile primite din prăvăliile acestora contra bonurilor oferite în mod gratuit, se continua greva, pe care nu o dorea nici Statul, nici Uzinele și nici muncitorii, fiind în dauna tuturor.

Mult grăitor mai este și faptul, că din „*öbolul sufletelor generoase*“, muncitorii „*internaționali*“ primeau ajutoare de câte 200—500 lei, iar muncitorii români, cu mici excepții, câte un bon în valoare de 70 lei, cu care li se deschidea ușa prăvăliilor jidovești din cari primeau mărfuri contra valorii acestui bon.

Și astfel se afirmă destul de plauzibil, că de elementul interesat la izbucnirea și menținerea acestei greve nu erau streini fii casei lui Israel.

Specificul iudeo-internațional, care în atâtea mișcări muncitorești a ajuns la culminații exuberante, și de data aceasta a eșit la lumina zilei.

Dr Sever Jianu

CRONICA STUDENȚEASCĂ

Studențimea și problemele vitale ale neamului

După mărirea inaugurare a Universității din Cluj, ce a avut loc în 1920 sub înalta președinție a M. S. Regelui Ferdinand I, în acest oraș s'a încins o viață de entuziasm tineresc, de optimism românesc și de veselie studențească. „*Alma Mater*“ primește la sânul ei pe toți cei ce doresc a se adăpa la izvorul culturii umane. Atmosfera înăbușitoare a trecutului se purifică și se întronează sănătoasa viață românească. Se începe o perioadă de entuziasm și muncă constructivă. Profesori încep să-și editeze cursurile, iar studențimea își trăiește tradiționala viață de: „*cives academices*“. Se înființează cercurile regionale studențești, se participă la congresul internațional studențesc dela Praga și cu curaj se începe apariția unui organ de publicitate studențesc: „*Lumea Universitară*“, la care colaborează o mulțime de studenți și profesori. Plusul de energie ce întotdeauna există la studențime, trebuie pus în serviciul unui ideal. Studențimea română, — prima generație fericită, ce trăiește visul de veacuri al strămoșilor, — e „în căutarea unui ideal“; o spune

un articol din „*Lumea Universitară*“ No. 7/1922. Anul 1923 aduce un eveniment nou; se ajunge la o răspântie. Studențimea prinde instinctiv una dintre cele mai importante probleme de viitor și-și formează un ideal de realizat. Aceasta e problema jidovească. Acțiunea întreagă nu e pornită dintr'un snobism neexistent în firea românului, ci ea își are originea în fond din două cauze: a) economice, b) religioase și de care e în funcție progresul cultural al națiunii.

Desfășurarea acțiunii întreprinse cu mult elan de studențime se îndreaptă și se îndrumă la început prin organizația centrului studențesc. Memorabilele ședințe din sala No. IV a Universității, unde iau cuvântul toți studenții dela balic până la studentul cu peste cincizeci de semestre (profesorul-student), rămân ca o mărturie vie de interesul cu care se desbate importanta problemă națională. Între timp însă se întâmplă o greșită interpretare de roluri. Studențimea continuă să se agite, iar profesoria ia o atitudine autoritară, procedând — în sistem bizan-

tin — să pecetluiască cu ceară uşile centrului, să disolve această organizaţie studenţească şi deci indirect să dea naştere la „Criza Universitară“. Curentul pornit din mijlocul studenţimii dă roade în mijlocul societăţii româneşti, care sesizată asupra pericolului se asociază pentru luptă. Studenţimea cea veşnic nouă, însă desorientată prin lipsa unui centru firesc studenţesc de iniţiativă şi îndrumare în direcţia de acţiune îşi irtoseşte în van mult idealism studenţesc! Ce făcea unele grupări izolate de multeori se contrazicea cu adevărata atitudine studenţească; profesorimea fără a cerceta mai adânc şi cu metode de adevăraţi părinţi sufleteşti, dă sancţiuni drastice şi în consecinţă le aplică studentului ca ori şi cărui individ certat cu codul penal.

Senatului Universitar din Cluj, i-a fost indiferent dacă în ziua de Crăciun a anului 1924, studenţii veniţi din Jugoslavia să înveţe carte româneşte, precum şi cei siliţi de cauze materiale, au sau nu posibilitatea de a pleca acasă, a dispus în mod autoritar şi la nevoie cu forţa poliţienească, ca „studentul“ ce ascultă cu sete fiecare cuvânt al profesorului său, să fie dat afară din căminuri şi să i se pună bagajul afară în stradă în zăpadă. Şi dacă cel puţin studentul căruia i s'a isgonit astfel din suflet o mare doză de dragoste faţă de profesor, şi ca urmare şi de studiul său, ar fi găsit în mediul vieţii publice o atmosferă mai sănătoasă, din care să se întremeze! Dar durere, căci şi aci planează o vicioasă şi otrăvitoare atmosferă. Lupte electorale cu tot felul de furturi şi spargerii de urne, batjocuri, minciuni, înşelăciuni şi ambiţii egoiste de partid, cari numai înspre bine nu-l pot influenţa pe student. Ba mai mult, — efectul lor s'a manifestat, sub formă de ne seriozitate, cu ocazia alegerilor şi realegerilor comitetelor studenţeşti regionale şi societăţilor pe facultăţi, cum sunt comitetul studenţilor năsăudeni al Academiei Comerciale, al Facultăţii de litere — (excepţie face societatea studenţilor în medicină, care-i cea mai activă societate studenţească din Cluj) — şi altele unde într'un an se aleg şi se doboară câte două-trei comitete, de unde decurge o condamabilă pasivitate faţă de alte chestiuni ce-ar reclama energica intervenţie a marelui masse studenţeşti.

Se vorbeşte de-o ruşine, pe care o face ţării — la Paris — 80% de

numiţi studenţi români „neromâni“ şi cari încasează burse pe creditul ţării noastre, pentru ca să manifesteze ostil la adunările comuniste şi să batjocorească ţara cu orice ocazie. *Aci de drept* avea cuvântul *studenţimea din ţară ca în colaborare cu Senatul Universitar* să protesteze şi să insiste la acele ministere competente ca în 24 de ore să înceteze această anomalie. În revista aceasta No. 4—1925, un articol: „Jidanii distrug România Jună“, atrage atenţia asupra unor revoltătoare fapte ce se întâmplă la vechea societate a studenţilor români dela Wiena şi de care studenţimea din ţară are o datorie morală a se ocupa. Fără să mai amintim, că în actuala noastră situaţie de refacere şi consolidare se reclamă cunoaşterea detaliată a necesităţilor culturale, agrare, industriale, demografice (statistici asupra comercianţilor jidani) şi sanitare ale diverselor regiuni, pentru cari nu numai competente, ci dator ar fi fiecare student, — căci el este deja un intelectual cu îndejunse cunoştinţe — spre a compune o aşa numită „monografie socială“, care bazată pe anchete reale să prezinte „rezultate-sinteze“ în baza cărora să se amelioreze relele şi să se îndrumeze acţiunile.

De aceia am privit cu bucurie şi cu mari speranţe înfiinţarea şi reorganizarea Societăţii Academice „Petru Maior“ din Cluj, care să fie centrul de direcţie şi de informaţie pentru toate problemele studenţeşti şi prin care să se colaboreze la realizarea aspiraţiunilor naţionale atât în timpul anului şcolar, cât şi în timpul vacanţelor. Atitudinea demnă studenţească ce a arătat-o cu ocazia alegerilor comunale din Cluj, prin comunicatul care: „înfierază, cu indignare, revoltătoarea atitudine jidovită şi înstrăinată a partidelor politice, care, din veleităţi electorale condamnabile, sunt gata să vândă oraşele şi centrele noastre culturale, asupra-ştorilor noştri de eri şi jidanilor venetici parazitari“, — îi dă dreptul de a spera multe lucruri bune. Iar prin faptul, că s'a votat şi s'a înscris de către primăria oraşului Cluj, — pentru Societatea Ac. „Petru Maior“ — în bugetul anului 1926, o sumă de 100.000 lei, se rezolvă şi problema materială. Aceşti bani se intenţionează — după cum se spune — a se folosi pentru ridicarea la Cluj a unei case culturale, operă foarte frumasă şi trebuincioasă. E necesar însă, ca programul de activitate al Societăţii Academice a studenţilor

români dela înaltele şcoli să cuprindă şi să realizeze cât mai curând editarea unui „organ de publicitate studenţesc“, care să stimuleze spre emulaţie energiile şi să fie mijlocul de comunicaţie şi de tratare a atâtor chestiuni ca: „libertate academică, onoare şi băutură, burse, căminuri, funcţionarismul studenţesc, rolul politic al studentului, relaţii sociale, prostituţie, boli venerice, studii, profesori, religie, artă, literatură şi ştiinţă.“ Aceasta cum se întâmplă la studenţimea altor popoare şi de exemplu chiar aci în Cluj, tinerimea şcolară maghiară îşi are o revistă proprie de cultură, fără a cita şi „revista studenţilor jidani“ din România „Hasmonae“, care în idiş şi limba românească, batjocoreşte întreaga studenţime română şi în acelaş timp îşi pretinde rolul de exponent al culturii româneşti, publicând în româneşte multe versuri, lucrări literare şi de ştiinţă, văzute prin prisma Talmudului.

Studenţimea română din Cluj, de atâţia ani nu are măcar nici o dare de seamă, un aruar al societăţilor studenţeşti cu bilanşul activităţii lor culturale şi financiare!

De curând într'un ziar a apărut un articol al dlui dr Gârbacea, „Reconstituirea fondului Gojdu“, prin care se atrage direct atenţia societăţii „Petru Maior“, că e datoare a cerceta după acest fond, care s'ar putea ridica la 40.000.000 lei şi cu cari bani s'ar putea ajuta studenţimea ca să nu se mai istovească cu munca de funcţionar, ci să se poată pregăti temeinic pentru ziua de mâine. În acest gen „de recompensare“, prin centrul studenţesc s'ar putea crea atâtea alte fonduri, dela alţi foşti stipendişti, azi cu frumoase situaţii materiale.

Tot ce ar fi să facă centrul, e ca să se nizuiască a inspira membrilor ei datorinţa ca „ideea naţională“ să fie servită prin ziare şi reviste mai bune decât ale „anumitei prese“, prin bănci mai bine organizate decât Marmorosch Blank, prin comercianţi români-cinstiţi mai pricepuţi decât jidanii şi prin colaborarea armonică între student şi profesor.

I. Adămoiu
student

Cetiţi şi răspândiţi
**Infrăţirea
Românească**

In hora lui Iuda

In luminatele țări ale apusului se votează legi pentru a-și justifica fiecare îmbogățit al vremilor isvorul de unde a țâșnit averea de care dispune azi. Reformatorul Italiei declară tăcere și muncă, iar francmazonăriei îi infundă glasul, căci prea se cocoța-se peste imperiul gloriosului popor de gintă latină. Neobosiții exploataitori construiesc motoare-săanii cu cari să ajungă mai cu ușor la polul nordic ca astfel să-și eternizeze numele în istoria universală...

Dar tu biet popor român ?!

Fosta-i ursit să fii tot cutropit de lifte și lipitorile nesațioase ?!

Da, ai fost și ești lăsat să te sfășie ghiarele unui popor hâdos, fără țară, fără conștiință și fără Dzeu. Acest popor fanatic, urmând perceptelor „cahalului“ și-a aflat teren prielnic în acest pământ desrobit abia de 7 ani, ba e proptit chiar de unele coade de topor.

L. A. N. C. duce o luptă dărză asemenea celei de pe „Valea Oituzului“ și zi cu zi se așteaptă cu înfrigurare glorioasă biruință a „Mărășeștilor“. Această biruință ar sosi cât mai curând, dacă în mijlocul nostru și chiar în păturile conducătoare nu s'ar găsi trădători și oameni fără o picătură de simț și conștiință națională.

Acești rămători morți sufletește nu se rușinează a aduna în jurul lor și a alimenta polipii neamului jidovesc, cari fără saț sug sângele oropsitului popor român. Ce lucru netrebnic, scârbos și dejositor pentru orice persoană care-și atribuie numele de român. Apoi când vezi, că aceasta „cuscută“ a prins în lațul ei chiar persoane ecleziastice și-se întunecă mintea și cu hotărâre trebuie să afirmi, că trăim vremi cu adevărat „apocaliptice“. Baza celor expuse am extras-o (constatat-o) din viața și faptele unui slujitor al altarului, ba fost chiar competent la un post de protopop în nordul Ardealului.

Respins dela acest oficiu împreunat cu atâta răspundere morală s'a angajat în un post de educator — nu cu mai puțină răspundere — numai ca să ridice dela Stat 2 lefuri, iar din când în când să mai dea târcoale și prin bugetul Statului și în urmă să nefericească o generație întreagă.

Increzător în reușitele precedente nu se sfiește a comite un atentat național cu adevărat strigător la cer. Când brevetul de cărciumă a bisericii din localitatea unde servește se

dă în licitație, numitul se atașează la un perciunat scârbos, pe care îl sprijinește cu toată căldura și puterea sa autoritară. In cele din urmă pentru 100 Lei zis: una sută Lei, pe care sumă jidanul o dă peste suma care o dădu-se românii licitanți, — i se încredințează brevetul de cărciumă a unei biserici române. O lovitură fatală pentru această comună. Se deschid larg porțile infernului și de atunci în această comună grastează o adevărată viață Sodomiteană. Nu mai există ordin superior, care să-l stângenească în vărsarea alcoolului, căci dacă ar fi cutezat cineva să-și ridice glasul împotriva acestei vieți imorale era bruscat de îmbăcsătul slujitor, la doi domni.

Adevărate orgii s'au petrecut în sărbătorile Crăciunului. In ajutorul vărsătorului de venin s'au grăbit alte vipere din jur și prinzându-se la un „ciardaș“ îndemneau poporul la cele mai imorale criminalități, iar băeților de 10—12 le dădeau alcool à conto.

Dar vremea își deapănă firul ei. Se deșteaptă în conștiința neobositului protopop al tractului gândul să infiripeze o societate de temperență contra alcoolului. S'au pregătit „statute“, ba au fost aprobate de con-

ferența preotească, din care nu lipsea nici „vânzătorul“. Se fac sforțări să se pună în praxă. In unele locuri reușește mulțumitor.

Să vezi dragă cetitorule ce sforțări se fac în această comună dată pierzării:

In Dumineci și sărbători des de dimineață se trage clopotul, se gângăvesc câteva cântări, se borborosește Sf. liturgie și apoi bezna cu toții la fratele în Iuda. Se discută toate chestiile de actualitate, iar părerea perciunatului e respectată și aprobată de toți. Urmează chef, beții și destrabălări de cari numai în Bolșevicia mai au păreche.

Afacerea merge de minune. Banii lui Iuda zurăie, iar Irodiada, — întronată într'o locuință de unde poate sfida pe unele persoane cu reputație, — cere mereu capul tuturor, cari ar cuteza să-și ridice glasul contra acestei vieți compromițătoare.

Să se rețină credincioșii dela băuturi alcoolice — zic ordinile superiorilor bisericești — să nu intre în cărciume. Dar cine poate obliga pe acești sfidatori de ordine, când cărciuma formează proprietatea bisericii, iar venitele — sărăcuțele venite — intră din buzunarul bietului popor orbit în punga lui Iuda et Co.

Un trecător.

„Jalnica tragedie“

„Tempora mutantur“.

Aceiași primăvară care a trezit primele nădejdii în cei dintâi oameni, și-a revărsat și anul acesta cu o nesfârșită abundență toate darurile lui „Ceres“ asupra pământului svârcolit în sângele incolor al pătimirilor electorale.

Ca un gândăcel adus de întâiul zefir al Lunei Maiu, a venit alături de dl Averescu și dl Goga la Cluj crezând că mai aduce cu sine muzica, primăvara, tinerețea și poezia din trecut, când și dânsul era obișnuit să vadă farmec numai acolo unde era și suferință. A venit împreună cu „mai marele“ său — Di minorum gentium — pentruca „coborând în inima Ardealului ecoul glasului lor să se audă până în cele mai mari depărtări“ și pentruca ținând în mână cântarul dreptății, s'o împartă acelora cari nu o merită.

Omul iubitor de povești fantastice în cari orice lucru de nimic ia proporți uriașe, va citi și va reciti darea de seamă a acestei cu adevărat „coborări“ din „Biruința“ și va vedea cum un țaran de-al nostru face cât

zece — tot de ai noștrii — și cum 2000 de oameni în ochii unui redactor dela „Biruința“ fac 20,000 de țărani. Și tot așa va mai vedea carul cu șase boi — a lui Pepelea — care desigur a tras în gazdă la „Biruința“ pentruca numai ei singuri să-l poată vedea. Va mai vedea oamenii unui singur sat reprezentând vreo zece comune cu tablele ce le-au primit dela primăria din Cluj și dacă va fi citit cumva și „Cuvântul“ ori „Patria“ va spune că tot ce e imaginație și fantazie a fost închinat pentru totdeauna de „Biruința“ odată cu dl M. Ivanov.

Dacă destinul ar sta să îndrumeze chiar pas cu pas soarta unui om, atunci desigur că i-ar fi trimis dlui Goga încă înainte de a ajunge în Cluj un biletel în care iar fi scris: „să te uiți la felul cum ești întâmpinat, la puterea pe care o au față de tine copiii dintr'o casă și vei cunoaște numai decât cum ești prețuit în acea casă“. Și dl Goga ar fi priceput imediat că e vorba de copiii Ardealului cari chemați la Cluj să vadă pe

Rege vor refuza să-i dea dsale salutul satelor pe care l-au adus cu dânși.

Și-așa dela gară până în oraș cei doi „zei din neamuri mai mici“ au putut să vadă cum oamenii ucid cu tăcerea adeseori mai rău decât cu vorba.

Inzadar în fața primăriei cânta muzica încă de dimineața, căci lumea simțea, că la pomul lăudat nu e bine să alergi cu grabă mare. Ici — colo câte un țaran stetea de vorbă cu vreun domn care îi vorbea cu atâta curtenie întocmai ca un candidat în preajma alegerilor. Iar dacă intrai mai intim în vorbă cu el și te simțea că ești de-ai lui puteai să constaiți cât de mult ține țaranul nostru la adevăr și la omul drept „Cuza dșorule ori Maniu acela ne trebuie“.

Când în sfârșit în balconul primăriei care gema de cuvântări prezente și viitoare a apărut popa cu crâșnicul său, au fost foarte puțini aceia cari pentru 80 Lei diurnă să-și strice glasul strigând „trăiască Goga și Averescu“. Câțiva Unguri și Jidani...

Ca o fetiță care visează sărutări ce nu mai vin așteptau cei de pe balcon ovațiile, iar agenți, preoți și învățători îndemneau poporul să strige cu ei „dați-i drumul măi că vă ia mama dracului“.

Țaranul alegător începuse însă să priceapă spre rușinea lui că înainte de a fi om el este mai întâi în ochii celor dela putere instrument de producție și de exploatare și continua să tacă.

Atunci dl Prie conform principiului „să nu poțtești la votul bietului cetățean în deșert“ cu gesturi largi de duiosă îmbrățișare a lăsat să cadă cuvânt după cuvânt și vorbă după vorbă pe capul asistenței aceleși țărâte dela moara cu promisiuni.

Zadarnic strigăte de jos îl trime-teau de zor la catedră și înapoi cu câțiva ani pe vremea când era și el „mare antisemit“ căci dânșul nu se încurcă niciodată când e vorba să spună lucruri pentru cari n'o să răspundă personal. Și așa cu vorbe umflate amintea iarăș de aceiași țară a făgăduinței care se ascunde sub numele de improprietărie.

Serios ca un articol din „Țara Noastră“ și gătit ca un ginere de primul rang dl Goga „fiul rătăcit“ al poporului ridică cuvânt. Aceia însă cărora în viață le-a spovedit întâiul dor, pe vremea când fusese și dânșul în Arcadia și pe cari s'a strădu-it să-i încante a doua oară la Teatrul Național din Cluj, întonându-i

„imnul studenților creștini“ i-au adus aminte că naționalismul este o forță care isvoarește de pretutindeni; din tine însuși când ești pus în situația de a-ți da seama de ceace simțești, din doina năcăjiților pe cari i-a cântat așa de frumos și din melodia vântului când suflă peste sate, păduri și mare. Și la întrebarea lor că ce-i cu Filderman și cum a mai evoluat ideia națională în lumina noilor principii de Stat, noul geniu al contradicției nu a știut să răspundă nimic. Strigătele de trăiască Cuza, umplu aerul.

Dar cuirasat împotriva tuturor armelor unei adunări printr'o „captatio... benevolentiae“, dl Goga interzice poliției să se amestece, iar cu mâna dreaptă făcu un gest în aer „și un grabnic stol de pedestrași izbesc poporul“. Cu satisfacția, pe care o poate avea o femeie rea, când simte, că face pe un om nenorocit, uitând, că răzbunarea ia omului înalta superioritate, pe care o are față de animale dl Goga, privește senin cum jandarmii dsale, bat cu pușca, îmbrâncesc și sfășie hainele unui grup de 50 studenți, pe cari i-au înconjurat pe trotoar stând să spargă cu ei toate vitrinele. Adusu-ne-am atunci cu jale aminte, că între oameni sunt mai multe primejdii ca între animale.

Inspăimântați de forța brută, care după cunii Sganarelle e latinist cu acei, care nu știu latinește, e tirană cu acei fără de apărare, țaranii o iau la goană aruncând departe de ei tablele, pe cari stătea scris „Trăiască gen. Averescu“.

Teama și frica îi făcea pe bieții oameni să nici nu găsească o înjurătură potrivită pentru asemenea ocazie și au trebuit să fie aduși

înapoi cu poliția pentru a asculta glasul de „pasăre măiestră“ a dlui Goga.

Să știe însă dl Goga că odinioară era altfel: *Cato esse, quam videri, bon..s malebat*“.

De-atunci încolo dl Goga a putut să vadă cum fumul jertfei sale ca și a lui Cain se întinde numai la suprafața pământului înăbușind atmosfera. Dl Averescu a fost silit să constate, că a mai pierdut o luptă.

Poliția pentru ca să dea șefului un exemplu de împlinirea datoriei, a arestat iarăși treizeci de studenți, dintre cari mulți abia atunci ieșiră la plimbare și neștiind ce se întâmplă s'au lăsat arestați. Aceștia la interogatoriu au putut răspunde la întrebarea „știi de ce ești arestat?“ ca și sf. Augustin despre timp. Au putut să zică „dacă mă întrebați nu știu, dacă nu mă întrebați știu“. Duși la închisoarea militară și întruniți într'un permanent consiliu sub preșidenția foamei în primele două zile de arest, numărându-și reciproc loviturile primite și-au găsit așa laolaltă spirituală situația, pe care fiecare o afla stupidă în parte. Așa i se va întâmpla oricui, dacă va avea imprudența să iasă la o plimbare la ora 11 și jumătate. Se va gândi atunci și el fără să vrea „Oare cum ar trata dl Goga chestiunea națională într'o nouă conferință? Aceasta să ne o răspundă dl Goga și atunci dlle Ministru de Interne: „*Eris nobis magnus Apollo*“.

Dar dl Goga nu va răspunde, căci timpurile s'au schimbat.

„*Altul îi este gândul, alta facta și alta imaginea fuptei.*“

Cronica „Ureche“

Scene electorale din Sălaj

Pe ziua de 16 Mai 1926 a venit în comuna noastră, în propagandă electorală bineînțeles, domnul avocat Oșanu, din Baia-Mare. Adunarea sătenilor s'a făcut în localul școlii, unde sus numitul domn prin împletituri de fraze dubioase (elocvente prin timbru) a pledat (e avocat!) pentru reinălțarea partidului național, pe care nepriceperea dlui Iuliu Maniu l-a dat de prăpastie.

N'am avea nimic de zis contra acestei încercări despre care știm că este și va rămâne pentru multă vreme (dacă nu pentru totdeauna) stearpă.

Dar dl Oșanu (care ar vrea să fie deputat... hm!..) nu s'a mulțumit nu-

mai să preamărească și să glorifice partidul național care „n'a avut norocul să guverneze decât 4 (patru) luni (săracul!) dar care, dacă nu era răsturnat (firește!) ar fi făcut minuni“.

Dl avocat știe că gloriă nu se poate ridica în gol, îi trebuie o cât de slăbuțo rezemătoare și atunci s'a hotărât s'o așeze tacticos pe scheletul celorlalte partide. (Schelet, căci dl Oșanu, cu o tactică abilă oricărui avocat, le-a desbrăcat în fața publicului de orice merite). Ah! Și cu câtă ușurință a făcut-o!

Partidul liberal e plin de hoți, de îmbogățiți, de ne iubitori de țărănime, etc... Partidul averescan e un făt al celui dintâi, botezat cu numele „poporului“.

Amândouă aceste partide n'au nimic comun cu aspirațiile mulțimii. Mai rămâne însă partidul național unit cu cel țărănesc partidul plămădit din păturile masselor, în care nu-s trădători (bietul dl Stere bine că a scăpat de-o belea) nu-s bătăuși (dl Dobrescu... Dej...) ci toți sunt oameni harnici, iubitori de țară și — mai ales! — foarte pricepuți în ale cărmuirii. (Când o fi căpătat dl Iuliu Maniu acest dar? peste noapte?)

Sătenii ascultau uimiți. Cu două zile mai înainte auziseră din gura dlui prefect (care, spre deosebire de dl Oșanu le-a mai dat și câteva sticle de rachiu) auziseră tocmai contrarul.

Citeai pe fețele și în ochii lor turbureala buimăcelii.

Subsemnatul, ca învățător al comunei, s'a simțit îndatorat să atragă atenția dlui Oșanu asupra acestui fapt, arătând sătenilor că și partidul național nu corespunde întru nimic titulaturii, că s'a unit și el cu Ungurii și Jidanii la alegerile comunale, etc...

! Dl Oșanu mi-a aruncat acuzația că sunt „cuzist“ că noi „cuziștii“ vrem să nenorocim pe jidani (vezi, Doamne!) că vrem să scăpăm țara de poporul ales prin mijloace condamnabile. „Când tragi un jidan de barbă, spunea dl Oșanu oamenilor, toată lumea știe și leul la Zurich scade cu câteva centime“.

„E dureros, domnule învățător Popovici, a terminat dl Oșanu, că nu ești naționalist, sau ai putea fi cel puțin (luați seama: cel puțin!) țărănist!“... adică, cu alté cuvinte e dureros că subsemnatul s'a înrolat sub steagul cinstit al dlui Cuza, în loc să se ascundă sub pulpana terfelită a dlui Iuliu Maniu sau în barba dlui Iorga.

Afară de aceasta dl Oșanu a mai făcut o greșeală regretabilă. În fața mulțimii pe care eu o educ, întru puțin, mi-a aruncat epitetul de „regățean“ din care cauză eu nu înțeleg că Ardealul e al ardelenilor, adică al naționaliștilor, (menționez că epitetul mi-a fost svărlit indirect și dl Oșanu la plecare a recunoscut dar mi-a spus: „Aceasta a fost numai o ocazie de-a analiza partidele“... Bună ocazie!)

Intreb acum: ce e mai dureros, eu, că sunt cuzist, sau dl Oșanu, că vine cu automobilul din Baia-Mare și seamănă desbinarea între frații de acelaș sânge??

Eu, domnule Oșanu, cum v'am spus și aici în Oarta de sus, nu fac parte din nici un partid!.. Sunt nu-

mai român și nu înțeleg să măsgălesc acest nume.

Eu n'am venit aici în Ardeal cu scopuri ultragiante. Am venit cu dorul muncii, cu fiorii ce ți-i dă douăzeci ani de viață, cu tot elanul tineretii, pentru un țel nobil și sfânt.

Mi-am lăsat în „regat“ frați, surori, neamuri, comuna mea natală în care aș fi putut funcționa, și am venit aici, pentru că aici imperativele naționale sunt mai elocvente, aici se simte lipsă de mai multă energie, de suflet și viață românească. N'am venit cu automobilul pentru două ore să secer câteva voturi de încredere ci am venit cu inima și sufletul curat conștiu de chemarea și răspunderea mea.

Până unde merge obrăznicia jidovească

În comuna Beclean, unde Jidanii formează $\frac{1}{3}$ din populație, magistrul Florian Pop, un cinstit funcționar al Statului (dovadă raportul dlui controlor Jura) a avut frumoasă idee, să înființeze în localitate cete de arcași, cari luptă pe terenul național, social și economic pentru binele comunei.

Din cauza simțămintelor sale românești, este obiectul de persecuție al Jidanilor din Beclean, cari văd cu groază, că ceasul în care-și vor da seama de mișeliile lor, se apropie și poporul se deșteaptă.

Această „lepră galițiană“ pripășită de câțiva ani la noi, după ce a adus în comună toată murdăria și toți păduchii, de cari e plină azi, în frunte cu nemernicul Levingher, caută pe orice cale destituirea vrednicului slujbaș al Statului, care nu și-a vândut conștiința pe un blid de linte.

După 2 intervenții făcute la Dej și Cluj, cari însă n'au reușit, cu o obrăznicie nemai pomenită, ajung până la București, cerând *destituirea unui slujbaș cinstit și alungarea unui Român conștiincios*.

Populația din Beclean, adânc revoltată față de această obrăznicie a acelor, cari nu știu măcar în care țară s'au născut, au întocmit un protest, pe care cu deosebită plăcere îl reproducem, mulțumind tuturor celor, cari l'au subscris, pentru curajul (căci trebuie să ai curaj, ca să lupți azi în România contra Jidanilor) și dragostea cu care au apărat pe un frate de-al lor împotriva calomniilor talmudistilor.

Iată protestul:

„Subsemnații șefi ai oficiilor pen-

Vă dați dv. seama ce ați făcut prin greșeala (să-i zicem așa) expusă mulțimii?

Ați făcut poporul să nu se mai încreadă mie, să mă urască, să mă condamne.

Iată ce e dureros și stoarce lacrimi dle Oșanu.

Și spun aceasta nu numai pentru dv. ci pentru toți acei fanatici „naționaliști“ care nu vor să recunoască meritul nostru al învățătorilor veniți din vechiul Regat ci veșnic ne batjocoresc, par'că a fi regățean e un blestem.

George Popovici,

învățător

Oarta de sus, jud. Sălaj.

dinte de comuna Reteag și jur și toți subsemnații, cari comunicăm prin oficiul poștal din aceasta comună, fiind informați, că mai multe persoane răuvoitoare în majoritate evrei din comuna noastră au făcut un apel către On. Dir. Gen. contra noului magistrul dl Florian Pop, care din bunăvoința D-V. a ajuns la conducerea acestui oficiu cu respect venim a declara și ruga următoarele:

După informațiunile s'a pus în fruntea apelului contrar anumiții Levingher M., Hirsch M. și tatăl acestuia Hirsch Abraham și alții, cari indivizi întotdeauna când în comuna noastră s'a prezentat vre-un bun român sau creștin în vre-un serviciu, din motive încă ascunse nouă le-au căutat piedeci și au făcut fel de fel de plângeri în contra lor pentru a-i putea îndepărta. Un atare caz a fost acel al dlui dr Incze, medicului cercual, care la intrare avea un concurent jidan.

Sub era maghiară, tot în urma denunțurilor false, a acestor indivizi mai mulți buni români ca: dl dr Bocas Prot. Sonea, etc. au gustat plăcerea temnițelor ungurești, iar acum se vede, că iar nu încap de oameni cinstiți a-și face pe plac.

Sus amintitul magistrul postal nu le convine pentru motivul, că ajungând în contact cu populația creștină a acestui târgușor i-a îndemnat la lucruri bune și folositoare, ceace ar fi în dauna calomniatorilor nefiindu-le se vede așa cercetate căciunile ca și până acum, unde aveau plăcutul obicei de a batjocori pe creștini cum a fost cazul dlui dr Medgyes, care încredințat fiind a-i sechestra anumite obiecte de-ale

sus amintitului Levingher pentru fals, aceasta din urmă l'a introdus în pivniță unde era aproape să-l sufocare în bătae.

Din cele înșirate se vede clar, că persoanele reclamante nu au valoarea morală, pe care și-o aroagă, drept aceea rugăm On. Direcțiune și pe On. Domn Director General, că dacă în urma denunțului răuvoitorilor nu se vor afla motive grave în ce privește bunul mers al serviciului în poștă, atunci să nu le luați plângerile pornite din dreptate, ci numai din ură personală a câtorva excroci, iar pe actualul magistru poștal să îl lăsați și pe mai departe în mijlocul nostru, fiind un Român adevărat cu sentimente alese."

La acest protest, noi n'avem de-

cât o întrebare de făcut și o declarație de adăugat:

Până unde și până când vor continua Jidanii cu calomniile ordinare și cu provocările?

Noi li spunem: Treziți-vă din visurile talmudice, că sunteți „poporul ales“!

Să vă ese din cap orice speranță, că Țara Românească este un loc de scurgere pentru toți urdușii veniți din gunoiul țărilor vecine!

România a fost și va fi și pe mai departe a aceluia, și numai aceluia, cari o iubesc din dragoste și nu din interes; o apă și n'o trădează.

Am spus-o să se știe, că lovitura să nu li se pară prea aspră!

Ion Șerbu

Iudaizarea Basarabiei a fost îngăduită de guvernul liberal

Partidul liberal a venit în Ianuarie 1922 la putere cu lozincă trufașă trâmbișată: *consolidarea neamului întregit.*

Reproducem din ziarul „Universul“ din 24 Martie 1926 două fapte, din care va judeca fiecare bun Român cum s'a săvârșit consolidarea țării sub guvernul Ion I. C. Brătianu.

1. La Chișinău s'au prezentat 120.000 de candidați la cetățenia românească. Bine înțeles toți sunt Jidani, intrați în țară prin fraudă și corupție, fugiți de peste Nistru de frica progromurilor ce nu vor întârzia să izbucnească contra neamului lui Iuda, care va fi făcut răspunzător de toate nenorocirile, aduse de el pe capul poporului rus. Toți acești venetici se încetățenesc, intră în sânul familiei românești, prin complezența guvernului român, intimidat de potențiații finanței internaționale, cari în acelaș timp dictează din umbră și la Liga Națiunilor.

Iată cum guvernul Brătianu, a consolidat puterea etnică a neamului românesc!

2. Dl dr I. Duscian, colaboratorul

permanent al ziarului „Universul“ pentru chestiunile din Basarabia, aduce marelui public românesc la cunoștință, că în județul Orhei, în comuna Sârcova, un Jidan a deschis un birou de emigrație și că ademeneste pe țăranii moldoveni la emigrare; că până la 24 Martie înscrișese pentru expatriere 200 de *gospodari moldoveni*, dar că refuză categoric să primească a transporta în Brazilia pe vre-unul din sutele de mii de Jidani pripășiți în ultimii ani în Basarabia. Așa dar, Jidanul lucrează sub ochii autorităților românești la evacuarea sistematică a țării de populația ei autohtonă, spre a pune în loc populație jidovească!

Iată, domnule cititor ce s'a petrecut sub guvernarea liberală, care se laudă, că a consolidat puterea neamului românesc în Basarabia. Și acești liberali se vor prezenta înaintea alegătorilor și vor pretinde voturile! Cine este adevărat Român, are obligația poruncitoare să respingă pe falșii patrioți, cari sunt vinovați în fața neamului românesc și a istoriei de a fi îngăduit iudaizarea Basarabiei.

truoase. Alcoolul dă naștere la turburări cerebrale și digestive.¹⁾

Turburări cerebrale: Somnul devine un adevărat chin, beivul are visuri îngrozitoare — care cu timpul se transformă în delir; musculatura e agitată, iar când agitația ajunge la paroxism tot corpul capătă o trepidație generală constituind *delirium tremens*; facultățile mintale se diminuează în chip simțitor — tinzând spre o abrutizare generală.

Turburări digestive: Diminuarea progresivă a poftei de mâncare, vomități mucoase la scularea din pat.

Afară de turburări se mai observă o slăbire remarcabilă a forțelor musculare, diminuarea funcțiilor genitale ducând adeseori la o impotență absolută; întreg organismul e debilitat, fenomenele de denutriție se accentuează din ce în ce și predispun individul la tuberculoză. Pe bază de statistici numeroase s'a dovedit, că alcoolismul e cea mai principală cauză predispozantă a tuberculozei pulmonare. Dar alcoolismul înrăurește considerabil și asupra urmașilor celor ce-l consumă, majoritatea copiilor de beiv fiind degenerați și anemici.

Din punct de vedere social alcoolismul e o adevărată calamitate, căci beivul sub influența alcoolului poate comite crime; din cauza acestui viciu el se sustrage dela ocupația zilnică — și deci familia lui suferă direct, iar producția națională indirect.

Să abordăm acum lătura practică a soluționării acestei chestiuni. Știut fiind numărul covârșitor de mare al cărciumarilor străini în țara noastră — în special Oveji — se impune un control sever la toate băuturile, care control să fie făcut de un medic și un chimist delegați de Ministerul Sănătății publice. Negustorii dovedii că falșifică băuturile să fie pedepsiți cu cea mai mare asprime. De asemenea și depozitele de băuturi să fie supravegiate în de aproape, iar la prima dovadă de vinovăție să fie închise pentru totdeauna. Numărul cărciumilor și așa ziselor „bodegi“ să fie redus la $\frac{1}{4}$ din numărul actual.

Iată o chestiune vitală, de a cărei rezolvare atârână sănătatea nației românești — și pe care o punem în atenția dlui Ministru al Sănătății publice, profesor dr. Lupaș, o cucernică față bisericească și în care avem toată nădejdea.

Drd Nicu Ionescu

¹⁾ Vezi Paulesco „Physiologie médicale“ t. III p. 98.

O chestiune vitală pentru sănătatea nației românești

Viciul degradator al beției — derivat din patima de nutriție — stăpânește tiranic sufletul creștinului, mai ales după războiu. Proporțiile uriașe, pe care le-a luat acest viciu blestemat, sunt de natură a ne preocupa

serios — cu atât mai mult cu cât e în joc viitorul nației noastre. Alcoolul, consumat pe o scară întinsă sub formă de rachiuri, produce individului o intoxicație progresivă — care are drept consecință rezultate dez-

Din durerile Sălajului

Cu mâhnire în suflete, aducem la cunoștința opiniei publice românești, cu sentimente naționale creștine, cum un perciunat ce stăpânește pădurile munților noștri, din târgul Crasna, jud. Sălaj, a cărui nume e Heler Bela, pe când noi patru învățători, eram la o distanță de 2 Km. de periferia târgului judaizat și jidovit, cântând cântece patriotice printre care și „Imnul Studenților Creștini“, în timpul când cântam mai cu foc „jidanii ne sugrumă națiunea“ suntem ajunși de un perciunat. Bestia jidovească, impertinența jidovească, a avut curajul a ne arunca vorbe triviale și totodată blamând pe marele luptător național dl prof. univ. A. C. Cuza, de care au o mare frică, cu toate că nu s'a făcut nici o manifestare serioasă cu caracter antisemit, decât mici hărțueli făcute de noi.

Însă noi fiind pușini, nu prea aveam efect, mai ales fiind încurcați de jandarmii iudaizați după cum se va constata mai jos. Luptăm și noi contra cârciumelor jidovești din jurul școalelor pentru a fi exterminate sfătuind populația băștinașă de a se feri de lipitorile jidovești.

Văzând impertinența jidovească, care în față ne-a atacat pe noi, dar mai ales pe conducătorii „L. A. N. C.“, a scapat fără pedeapsa meritată, gășind scut de apărare la niște țărani unguri ce arau, luând-o în pas alergător.

Jidanul, vinovat că ne-a provocat tot el a recurs la autoritățile polițienești — la șeful secției de jandarmi Crasna — încheindu-ne proces de manifestație antisemită. Ne pare foarte bine că s'a dat loc la un astfel de proces, fiind unicul și cred că la judecată ar fi foarte nimerit de a veni persoane care să susțină cauza și a insista pentru pedepsirea jandarmului calomniator.

În această chestiune nu putem tolera nici felul de comportare a nimeniului șef de secție, când i-s'a adus cazul la cunoștință, ca imediat să vină prin comunele noastre ca să facă pe grozavu, că el este acel care asigură libertatea și ordinea, ne voinde avea de lucru cu asemenea cazuri, spunându-ne că acesta este unicul caz cu caracter antisemit, pe el nu-l interesează pericolul națiunei noastre la care este supus de jidovime, dacă nu vom lua măsuri la timp.

Chiar a doua zi a tras la cârciuma evreiască din fața școalei, unde se bucură de o mare simpatie din pa-

tea familiei jidovești unde este ospătat de ficele lui cum le numește el, iar jidancile îi spun „tătucl lor“ pare că ar fi din „Bestia mistică“ când Rasputin numea ficele Țarului Rusiei ficele lui. Îmbătat de o mulțime de vorbe de jidance, cum că în. antisemit și contra jidovimii, m'a pândit până am ieșit dela cursuri și s'a luat după mine, spunându-mi că sunt antisemit și agresor (liniștii) neliniștindu-i populația jidovească și că să-l urmez la primărie, unde m'a deținut vre-o 3 ore, pentru interogatoriu de câteva rânduri, totodată luându-mi libertatea, căci aveam alte interese școlare. Arătându-i greșala deținerii, cu ceilalți colegi a procedat în alt mod legal, chemându-i prin organele ajutoare, dându-și declarația în câteva minute. Însă cu subsemnatul s'a purtat nu tocmai coresponzător, până când i-am arătat că sunt ofițer de rezervă.

În fine cer, ca acest jandarm șef de secție, pentru cuvinte ofensatoare și deținere ilegală să fie pedepsit. Căci e prea încrezător în spusele jidănimii, în frunte cu o doctoreasă jidancă, ce face pe „capra râioasă, ridicând coada“, în chestiuni de ațătare contra școalei.

Acești jidani, toți în timpul ocupării acestor locuri de armată română au fost cu sentimente contrare și răutăcioși. Când s'a cerut unui jidan, de către un ofițer român superior, din Reg. 6 Tecuci No. 24, să le arate o cale între Boian-Pecei) a refuzat și numai în momentul constrângerii au fost serviabil.

Nobil a fost la suflet ofițerul, dar mai nobil era dacă îi extermina, nemai având acum nici o muncă grea cu acești bălauri ai neamului nostru.

Suntem mâhniți, când dăm peste asemenea jandarmi, care se jidovesc, dar ne mai mângăiem cu acei bravi jandarmi, cari stau santinelă, ca santinela de veghere dela porțile Moldovei (1917), după cum am cetit în aceasta „Infr. Rom.“ cu jand. plut. Răchițeanu dela Năsăud, făcând laudă Corpului din care face parte, dar și neamului întreg, dând pildă, că banii jidovimii nu l conrup, nu-l murdărește, în zilele de astăzi, acest jandarm a făcut fapta eroică. Laude lui! și să dea Dzeu ca numai de acești jandarmi să fie cadrele Corpului jandarmeriei.

Iar celorlalți cu sentimente anti-

românești, ură și totodată să avem deviza, vom lovi deopotrivă în străinul parazit și în românul necinstit și înstrăinat“! (Infr. Rom.)“

Cu durere în suflet, venim a cere ajutorul bunilor Români, pentru a ne susține și ale dovedi la Jidani și jidoviți, că Românul e stăpân la el acasă, iar nu veneticii, arătând prin revista dvoastre, și cu mare bucurie chiar am vrea să avem niște sfaturi din partea dvoastre, pe care cred, că ni le veți da în numărul viitor a revistei.

Am ajuns zile triste și de iobăgie jidovească pe pământul făurit de cei 800.000 de mii martiri ai neamului, ca să fim batjocoriți, calomniați, judecați de către jidovime. Dar mare-i Bunul Dumnezeu și va veni ziua mântuirii și răsuflării nodului, provocat de jidani și jidăniți. Atunci va fi scrâșnitul dinților pentru ei. Noi trebuie și să luptăm chiar în mod real contra elementului jidănesc, că altfel vom peri ca nație cum spune N. Conta.

Avem încrederea în marii luptători ai L. A. N. C. Să trăiască reprezentanții ei și să le dăruiască Dzeu ani mulți pentru realizarea idealului, când Românii vom resuflă aerul curat al țării, fără putarea jidovească.

La Palestina cu ei! Prin acest semn vom învinge:

Învățător, dir. de școală și sublocot. rez. I. P. Mihai, Cuzir-Boian jud. Sălaj.

Învățător, dir. de școală C. David, Hurez-Panița jud. Sălaj.

Învățător, dir. de școală V. Masgraș, Cizer I. Paiu, Șeredeu jud. Sălaj.

N. B. Vom mai reda și alte fapte.

— Primind la redacție cartea intitulată „Trădarea—Dezertarea și Tolerarea lui Constantin Stere, scrisă de Lt-Colonel Constantin I. Bottez, apărută la Huși în 1925, ne facem o plăcută datorie să o recomandăm marelui public românesc spre a cunoaște mai bine pe trădătorul de patrie, care astăzi este conducătorul de fapt al partidului țărănist. Acest partid inventat și finanțat de Jidani spre a deslănțui lupta de clasă în România întregită, nu se oprește la păcatul inițial de a fi în slujba neamului lui Iuda, ci are cinismul să se mai prezinte țării și să-i ceară încrederea când și-a ales drept conducător efectiv un trădător de patrie.

INFORMAȚIUNI

Alegerile generale pentru Corpurile legiuitoare au decurs în mijlocul obișnuitei teroare și demagogii, inerente politicianismului românesc. „Liga Apărării Naționale Creștine“ a reperat cu toate acestea, o strălucită victorie, prin câștigarea alor 9 mandate. Inregistrăm cu o vie satisfacție, izbânda partidelor de dreapta și înfrângerea partidelor de stânga. Partidul socialist și comunist, în urma acestor alegeri se pot considera ca inexistente în țara noastră.

În numărul viitor al revistei vom începe cu publicarea arhivei documentare al tuturor fărâdelegilor, ce s'au petrecut în timpul campaniei electorale, pentru a le oferi cetitorilor noștri și posterității, ca un trist, dar real document al vremurilor de azi.

STUDENTEȘTI

Arestarea ilegală a studenților clujeni. În ziua de 21 Mai a. c., cu ocazia venirii la Cluj a primului Ministru Al. Averescu și a Ministrului de Interne O. Goga, un grup de studenți a manifestat ostil față de reneștii „ideii naționale“. A fost o manifestație spontană, care nu a fost pusă la cale de nimeni; ea a izvorit dintr'un elementar instinct de reacție față de pângărirea demnității naționale, pe care au săvârșit-o aderenții stelei cu șase colțuri a dlui Averescu prin alianța cu Szele Béla, Fildermann și Weisz Alfred.

În orice caz, întreg incidentul a avut un caracter pur politic, ceea ce se evidențiază mai mult prin faptul, că s'a petrecut în plină campanie electorală. Deci tot ce puteau face huiduiții, cu această ocazie, ar fi fost o tăcere resemnată, căci și-au luat numai răsplată binemeritată.

Dar nu, astfel a fost gândul dlui Goga. El a dat ordin jandarmilor să năvălească asupra studenților și să izbească în ei cu toată forța. Conducătorii acestor brutalizări au fost doi agenți gogiști și anume *dr Gábor*, secretarul lui Goga și un oarecare *Manu*, rigorosant fără examene, cari au depus un deosebit zel, pentru a fi pe placul „șefului“ lor.

Am remarcat tot la această ocazie cu o profundă întristare, faptul dureros al electoralizării Justiției noastre militare. Comisarii Regali, care au misiunea să apere siguranța și liniștea Statului contra dușmanilor săi, au fost chemați să aresteze pe studenții români și creștini, cari au încercat să blameze pe cei ce au

vândut „ideea națională“ streinilor și dușmanilor milenari a neamului.

Din ordinul Ministrului Goga primul Comisar Regal a arestat pe următorii studenți:

Dr Emil Pașcu, președintele Centrului Studențesc „Petru Maior“, *Viorel Braica*, *Adis Anastasiu*, doctoranzi în drept, *David Samoil*, *Cristea Ion*, *Braicu Ion*, *Șerbu Ion*, *Hulea Ion*, *Comșia Virgil*, *Rusu Emil*, *Mureșan Aurel*, *Rișcuța Aurel*, *Ioan Popp*, *Stoia Ion*, *Moldovan Ion*, studenți în drept, *Rațiu Traian*, *Emil Eremieiu*, *Marius Pop*, *P. Reinhardt*, *Negoescu Dumitru*, studenți în medicină, *Decei Aurel*, *Popa Dionisie*, *Irimie Ion*, *Hopârtan Gh.*, *Păstrav I.*, studenți în litere și *Fel-szeghi Ödön*, student în științe.

Cei 26 studenți au fost depuși, fără mandat de arestare, la închisoarea militară, alături de bolșevicii și nihilisții.

În decursul instrucției s'a stabilit complectă nevinovăție a studenților arestați, cari au fost pescuiți din mulțimea prezentă la scandal, ca simpli țapi ispășitori.

Cu toate acestea au fost menținuți în arest timp de 4 zile, până în ziua alegerilor, eliberați fiind, în ultimul moment, printr'un *ordin telegrafic al dlui Goga*.

Iată dar, cum bieții comisari regali, asupra căror planează veșnic, amenințătoarea sabie a lui Damocles, cu o mutare într'o garnizoană părăginită din fundul Basarabiei, — stau sub desăvârșita obediență a Marelui Elector a României.

Justiția, suprema și imanenta sinteză a dreptății eterne, este subordonată unui Ministru de Interne. Și aceasta în veacul al 'XX-lea. Trist! Foarte, foarte trist!!!

INTERNE

Un om fără caracter. Dl Iacob Pomohaciu, vice-președintele L. A. N. C. din Șanț, jud. Bistrița, acum cu ocazia alegerilor pentru Camera s'a arătat de un om nedemn de a sta în fruntea unei organizații cinstite

Amețit de promisiunile guvernamentalilor și cu steaua averescană pe piept a făcut cea mai aprigă propagandă anti-ligistă convertind pe mulți dintre aceia a căror conducător era ca să voteze cu Partidul popularului.

Acest fapt l'a făcut să-și atragă asupra sa ura și disprețul a 350 luptători cinstiți și conștienți ai L. A. N. C. din acea comună. Consecin-

țele acestei trădări le-a și simțit imediat cu o bătaie sdravănă și în degrabă va dispărea ura ce s'a născut între vrednicii Ligisți și trădătorul lor conducător.

*

Un Român, care nu-și găsește adăpost în țara lui din cauza Jidanilor și jidoviților. Fostul voluntar, Florian Pop, magistrul de poștă în comuna Reteag, fiind membru activ în L. A. N. C. a fost sfătuit de autoritățile locale în frunte cu prefectul județului și dirigintele poștei să ia un concediu în timpul campaniei electorale, pentru ca guvernul să poată obține voturile Jidanilor din localitate, cari au cerut imediata îndepărtare a sus numitului bun Român. Bineînțeles prefectul primind acest *ultimatum* din partea Jidanilor în preziua alegerilor s'a supus și Românul a fost trimes în concediu, fără voia lui, din comuna Reteag.

Din Reteag a plecat la Rodna-Veche unde are casa lui. De aici a fost ridicat de jandarmi, la ordinul primarului Ioan Marte, jidovit complet, astăzi slugă ticăloasă în mâinile Jidanilor, ieri maghiar ticălos sub domnia ungurească faimos prin faptul că în calitate de notar sub unguri a bătut cu jandarmii lui Tisza vreo 10 flăcăi români cari au îndrăznit să poarte tricolorul român. Acest ticălos a isgonit pe Florian Pop în ziua de 26 Maiu 1926 din comuna lui natală. Astăzi, 29 Maiu 1926 funcționarul român, concediat fără voia lui de prefectul de Someș și isgonit din Rodna-Veche, rătăcește prin Cluj ne mai putând să se întoarcă nici la Reteag nici la comuna lui natală Rodna-Veche pentru că nu este pe placul Jidanilor și al jidoviților.

Judecați buni Români unde am ajuns!

EXTERNE

Asasinarea lui Petliura. *Hatmanul Petliura* a cărui glorios nume, mai ales în timpul războiului se legase strâns de istoria Ucrainei, și care simboliza dorul de independență națională al poporului ucrainean, a fost repus pe bulevardul Saint-Michel din Paris de trei gloanțe de revolver, trase de Jidanul Samoil Schwartzbat, giuvergiu în Smolensk. Astfel Jidanii asasinează pe mult iubitul și sarbătoritul erou al ucrainenilor.

Cauza acestei crime ar fi atitudinea națională, pe care hatmanul Petliura a avut-o față de Jidani, în timpul războiului.